

Nyare bidrag till kännedomen om Gotlands kärlväxtflora.

Af K. JOHANSSON.

Under de 15 år, som förflutit, sedan författarens förteckning öfver Gotlands kärlväxter uppgjordes¹⁾, har en liflig verksamhet på den systematiska botanikens område försiggått, hvarvid äfven Gotlands flora uppmärksammats. Det kan ej vara oväntadt, att åtskilligt nytt under denna tid tillkommit. Särskildt är det ett par omständigheter, som göra ett tillägg till nämnda förteckning önskvärdt. År 1901 utkom Neumans och Ahlfvengrens flora, hvare ett annat behandlingssätt af ämnet än det gamla Hartmanska gjorde sig gällande. Genom uppspårandet af ett betydligt antal hybrider samt genom upptagandet af en stor mängd hittills i Sverige förbisedda eller ringaktade varieteter och mer underordnade former ha dessa författare tillfört Sveriges flora ansevärt nytt material. Att ur denna allmänt spridda bok aftrycka alla uppgifter rörande Gotland kan visserligen ej komma ifråga, men i öfrigt har jag försökt att ur senare årens publikationer erhålla så många lokaluppgifter som möjligt. Nedanstående förteckning innehåller därför utom de nya iakttagelserna en sammanställning af de gotländska lokaluppgifter, som jag funnit i andra botaniska skrifter och i smärre notiser sedan 1896; alla dvärgformer och färgvarieteter äro dock ej medtagna.

Vidare har Gotlands flora under de senare åren varit föremål för ingående studier af Bataljonsläkaren E. Th. Fries och Telegrafkommissarien Th. Lange, hvilka haft godheten ställa sina värdefulla iakttagelser till min disposition och äfven i andra afseenden genom råd och dåd varit mig behjälpliga. Det är närmast på deras uppmaning, som

¹⁾ Hufvuddragen af Gotlands växttopografi och växtgeografi etc. K. V. Aks Handl. Bd. 29. N:o 1. (I det följande för korthetens skull betecknad med »Gotl. växttopografi»).

jag utarbetat detta supplement till min föregående förteckning. Några af de sista åren har jag också själf vistats hela sommaren på Gotland och därunder fortsatt mina för en tid nästan afbrutna studier öfver dess flora.

Vid granskning af O. A. Westöös och Stud. Olof Olssons herbarier, hvilka efter insamlarnes död skänktes till Visby läroverksmuseum, har jag erhållit många nya växtlokaler.

»Gotl. växttopografi» sökte kritiskt utmönstra såväl de arter, hvilka på mer eller mindre osäkra grunder intagits i öns flora, som de, hvilka under årens lopp försvunnit. Att förfaringssättet i det hela ej var för strängt, har erfarenheten visat. Sedermera har det ytterligare befunnits behöfligt att stryka några arter: *Senecio aquaticus*, *Batrachium heterophyllum (peltatum)* och *Quercus sessiliflora*. Därjämte ha tyvärr några arter på senare tid genom människans åtgärd utrotats: *Mentha silvestris*, *Scirpus cespitosus* och *Gnaphalium arenarium*, den sistnämnda möjligen genom botanisternas förvållande. Andra sällsyntheter såsom *Malaxis*-arterna, ha ej blifvit sedda på flera årtionden.

De nyupptäckta (delvis säkerligen nyinvandrade) äro emellertid mer än väl tillräckliga att fylla bristen. De utgöras till en del af i senare tid uppställda arter (elementararter) och sådana som först under de sista åren blifvit kända eller utredda i Sverige: *Hieracium*- och *Mentha*-former, *Euphrasia brevipila*, *Mespilus calycina*, *Alchemilla*, *Euphorbia virgata*, *Polygonum calcatum*, *Orchis*-former, *Poa irrigata*, *Atropis*-arter. Vidare ingå ej så få genom människans åtgörande införda eller på kulturmark växande arter: *Centaurea nigra*, *Campanula patula*, *Stachys annua*, *Epilobium obscurum* (och kanske *E. roseum*), *Lathyrus maritimus*, *Rumex conglomeratus*, *Bromus inermis*, *Koehleria glauca*, *Botrychium Matricariæ* (sannolikt), hvilka arta sig som fortvarande beståndsdelar i floran, samt de ännu yngre eller delvis något sporadiska: *Symphytum orientale*, *Linaria repens*, *Veronica longifolia*, *Bunium Bulbocastanum*, *Lepi-*

dium *Draba*, *Thlaspi alpestre*, *Epilobium adenocaulon*, *Glyceria aquatica*, om hvilkas grad af hemortsrätt det är för tidigt att yttra sig. Ännu ett steg lägre i stabilitet stå ett dussin s. k. ruderatväxter, som i förteckningen nämnas. Ett par arter, som fordom angifvits för Gotland, ha återfunnits: *Orobanche Epithymum (rubra *alba)* och *Montia *lamprosperma*. Och slutligen ingå bland upptäckterna ett par »gamla goda arter», med på åldern grundad otvifvelaktig hemortsrätt; de äro *Potentilla fruticosa* och *Scirpus parvulus* samt troligen äfven *Valeriana dioica*.

En följd af den under de sista åren vunna ökade kännedomen om Gotlands flora är, att följande ändringar i fråga om lokalfrekvensen med fog kunna göras. Flerstädes (i st. f. sälls.) förekomma: *Hyssopus*, *Lychnis flos cuculi*, *Equisetum hiemale*. Här och där uppträda: *Selinum carvifolia*, *Geranium columbinum*, *Moehringia trinervia*, *Epilobium adnatum*, *Vicia villosa*, *Melilotus officinalis*. Tämmligen allmänna äro: *Aster Tripolium* (på steniga stränder), *Spergula canina* (på stränder), *Epilobium parviflorum*, *Juncus fuscoater* (ända till Sundre, Muskemyr), *Carex lepidocarpa* (Fårö — Vamlingbo), *C. præcox (caryophyllea* Latour) och *ericetorum*, *Poa bulbosa* på hällmark och sand, *Aira præcox* på sandområdena, *Festuca arundinacea*.

Enär jag i »Gotl. växttopografi» särskildt upptagit de nordligaste och sydligaste socknarna, i hvilka mer allmänna växter iakttagits, bifogar jag följande lista på arter, som sedan blifvit sedda utom de förut angifna gränserna. De ha vid sin sydgräns i allmänhet tämligen låg frekvensgrad. — I *Fide* förekommer sålunda *Carex digitata* (F). I *Öja* äro sedda: *Trichera arvensis* (Burgsvik, spars.), *Aegopodium Podagraria*, *Barbarea vulgaris*, *Geranium dissectum* och *columbinum*, *Silene noctiflora*, *Sorbus fennica*, *Potentilla maculata* (= *P. Crantzii* Beck) (F), *Potamogeton pectinatus* (Burgsvik enl. F), *Bromus arvensis* (som föreg.). I *Vamlingbo*: *Artemisia maritima*, *Tragopogon pratensis* (vid Gervalds), *Galium Mollugo* (F), *Anchusa arvensis* (äfven i

(Hamra), *Galeopsis Tetrahit*, *Caltha palustris* (vid Grumpevik), *Erysimum cheiranthoides*, *Epilobium parviflorum*, *Medicago sativa*. I Sundre: *Lappa officinalis* (vid Juives), *Echinopspermum Lappula*, *Clinopodium vulgare*, *Prunella grandiflora* (t. allm.), *Galeopsis Ladanum*, *Linaria vulgaris*, *Veronica spicata*, *V. scutellata* (blekevät på alivarmark), *Camelina silvestris*, *Polygala vulgaris* (i norra delen på sand), *Sagina maritima*, *Sorbus suecica*, *Agrimonia Eupatoria* (spars. i norra delen), *Alchemilla arvensis*, *Atriplex patulum* och *hastatum (latifolium Wg.)*, *Chenopodium Bonus Henricus*, *Epipactis palustris*, *Juncus fuscoater*, *Carex arenaria* (i norr), *Glyceria distans*, *Calamagrostis epigejos* och särskildt i Muskemyr: *Lycopus europæus* *Scutellaria galericulata*, *Menyanthes*, *Pedicularis palustris*, *Utricularia vulgaris*, *Hydrocotyle*, *Epilobium palustre*, *Orchis incarnata*, *Triglochin palustre*, *Scirpus lacustris*.

Då denna uppsats är äisedd att utgöra ett supplement till min förteckning i »Gotl. växttopografi», har jag äfven här följt det Friesiska systemet. Däremot har jag ansett mig böra använda en mer modern nomenklatur.

Bland förkortningar må observeras: F (= E. Th. Fries), Le (= Th. Lange), Ols. (= Olof Olsson), Wö (= O. A. Westöö). Tecknet ! användes på samma sätt som i mitt nyssnämnda arbete.

Bidens tripartita L. — Sporadisk. Några år sedd i Endre vid Gamla Hulte (N. Lithberg!) och öster om Visby i Sandbryor!, men sedan försvunnen. I trädgårdsland i DBV:s trädgård i Visby sedan omkring 10 år. Visby Kungsladugård 09 (F); Roma myr vid järnvägen 10 (Le).

Rudbeckia hirta L. — Mycket obeständig. Vallstena 94 (Ols.!); Västerhejde vid Kuse 85 (L. Fegreus!); Visborgs slätt på gräsmatta 09 (F); Halla vid Tule 10 (F); Mästerby, banvallen vid Skogs 09 (F).

Chrysanthemum Leucanthemum L. Formen med glatt stjälk är allmän i synnerhet å kalkhaltig, hård och torr mark såsom i Rute, Östergarn, Vamlingbo m. fl. socknar. Utpräglad *var. coronopifolium* Hn. med flikade blad och i allmänhet starkt grenig stjälk, som upptill är rik på brak-téer, träffas mer sällan. Den korthåriga formen är allmän-nast på lösare jord. Övergångsformer med nedtill glest hårig stjälk förekomma h. o. d. i enstaka exemplar.

f. subnudicaule Witte, I, 1906. — Burgsvik (Witte); på norra stranden af Martebomyr, enst.!

*Matricaria *maritima* L. — Eskelhems, Västergarns och Burgsviks stränder (F); Klintehamn!; Fröjel och Eksta!; Öja, Faludden! (= *f. Raji* Neum). Mest bland tång på san-diga stränder.

M. discoidea DC. — Boge nära stationen (Le); Ting-städe, Furubjers (F); Veskinde station 10!; Källunge vid Larsarfve (F); Hörsne vid Simunde station (F); Tofta vid Norrgårda (F). Se vidare S. Birger, II.

Anthemis arvensis L. \times *tinctoria* L. — Västerhejde vid Stenstu (Harry Smith enl. Sv. Bot. Tidskr. 1907); Visby vid St. Hästnäs 98!; Visborgs slätt 08 (F); Träkumla vid Tjeng-darfve 08 (F); Vall 97 (N. Lithberg!).

Achillea Ptarmica L. — Martebo vid Binge och i torf-tag vid stationen (F och förf.); Visby vid Hästnäs myr (Le); Visborgs slätt och Kungsladugård (F); Follingbo vid Ro-sendal (F); mellan Barlingbo och Ekeby!

Balsamita vulgaris Willd. — Stundom utanför trädgårdar, såsom i Endre vid Allekvia; Burgsvik; Färö vid en öde gård norr om Ava! — Ny.

Senecio Jacobæa L. *var. gotlandicus* Neum. — Det är denna form, som i föreg. förteckningar kallats *S. aquaticus*.

S. silvaticus L. — Martebomyr, Roma vid Högbro, Tofta vid Gnisvärd (F); Vamlingbo vid Rems (Le).

S. viscosus L. — Tofta vid Blåhäll (D:r K. Bolin); Vä-stergarn (F); Klintehamn på barlast plats!

S. vernalis W. & K. — Ruderatplats vid Burgsviks hamn. (E. Th. Fries 1910). — Ny.

Gnaphalium arenarium L. — På flera år ej sedd vid Hemse; säkerligen försvunnen ur floran.

Antennaria dioica (L.) Gærtn. var. *hyperborea* (Don) DC. — 1906, Witte, I p. 78. — Hall s:n nära Vestös (Wö 52!); Visby norrut m. fl. st.!

Gnaphalium silvaticum L. — Sandö vid trädskolan och gamla gården! (F).

Filago minima Pers. — Veskinde vid Norrgårda på sandig hållmark!; Visby Kungsladugård (F); Mästerby vid Skogs!; Rone vid Malms (Le); Burs vid Bandelunda (Le); Grötlingbo (F).

Inula Britanica L. f. *stricta* Wg. — Boge vid Västers!; Hablingbo vid Burge (Wö!); Grötlingbo nära Smitts!

f. *viridis* Wg. — Visby i gräsmattor, sporadisk, som arten ofta är i öfrigt.

I. salicina L. var. *subhirta* C. A. Mey. — Hejde (enl. O. Nordstedt i Bot. Not. 07); Visby, Roma, Halla, Etelehem (F).

I. vrabeliana Kerner. — Se Lindman, III.

Erigeron canadensis. — Ljugarn på barlast 89 (F).

Stenactis annua Cass. — Vallstena, timotejvall vid Gudings 98 (Ols.!). — Ny.

Aster vulgaris (L) DC. — St. Karlsö (enl. C. Lindman i Bot. Not. 08).

Centaurea Jacea L. f. *argyrolepis* Lge. — Fleringe vid Hessele 54 (Wö!); Västergarn på Kronholmen!

C. subjacea (Beck) Hayek (*C. decipiens* Auctt.) samt hybriderna med *C. Jacea*. — Martebo på banvallen 09 och 10 (F).

C. nigra L. — 1910, K. Johansson, VII. — Slite hamnplats.

C. Jacea L. × *nigra* L. — Slite hamnplats (Lange 08, förf. 10).

Serratula tinctoria L. — Stenkumla vid Larsarive (Le).

Carlina vulgaris L. f. *humillima* Wulff. — Witte, I. 1906. — H. o. d. på hållmark!

var. *intermedia* (Schur.) Uechtr. — Visby!; vid lands-

vägen mellan Bäl och Boge; Fröjel, landsvägen vid Göstafts!
Exemplar från sistnämnda lokaler ha blad som hos *C. longifolia* Rchb. men kortare holkfjäll och frukter. Enligt Becks Flora von Nieder-Österreich skulle frukten vara 4 mm. lång, hvilket ej slår in hos de skånska exemplaren, som utdelats under detta namn.

Carduus acanthoides L. *f. arachnoideus* Neum. — Visby hamn 09 (Le och förf.).

C. acanthoides × *nutans*. — Bunge nära kyrkan, flera expl. 1910!

C. crispus L. — Klintehamn (F).

Cirsium acaule (L.) Scop. × *arvense* (L.) Scop. — Othem på en igenlagd åker 99 (G. Gradelius!).

C. acaule × *lanceolatum* (L.) Scop. — Vid landsvägen mellan Stenkumla och Mästerby (Lange 1910).

Arctium tomentosum Mill. — Slite!; Vallstena vid Guding (Ols.!). Källunge vid Burs, Suderbys, Gandarive m. fl. st. (F); Ronehamn och Burgsvik (F); Faludden!

A. minus Schkuhr × *officinale* (All.) — Tingstäde och Lummelundsbruk (F); Bro vid Stenstu 02 och 03!; Visby vid Kopparsvik (F); Västerhejde vid Nygårds (F); Follingbo vid Klinte (F); Barlingbo prästgård (F); Roma sockerbruk (F); Bäl vid Gute (F); Boge vid Sles (F); Klinte nedom Klintebys!; Burgsvik (F). — *Lappa nemorosa* i Gotl. Växttopogr. torde hufvudsakligen vara denna hybrid.

A. officinale × *tomentosum*. — Källunge mellan kyrkan och Börlunds (F).

A. minus × *tomentosum*. — Källunge (F).

Sonchus arvensis L. *var. laevipes* Koch. — Hemse och Öja (F). I somliga socknar på norra Gotland, såsom Hangvar, Tingstäde, Stenkyrka, lika allmän som hufvudformen (F och förf.).

S. asper (L.) All. *f. pungens* Bisch. — Utpräglade ex. sedda på Fårö vid Broa och på Visby strand!

Tragopogon crocifolius L. sprider sig både norrut

och söderut från gamla växplatsen; den är t. ex. anträffad på stranden vid Kolens kvarn 04 (F).

Scorzonera humilis L. *f. ramosa* Neilr. — Visby vid Österby!

Picris hieracioides L. — Lummelunda vid Björkome!; Martebo vid stationen, vid Lunds och vid järnvägen, mängdvis!; Tingstäde nära Myrvälder!; Hästnäs anhaltstation, massv.!; Västerhejde, Nygårds (F); Ekeby (F); Follingbo flerst.!; Tofta vid landsvägen (F); Klinte vid Sicklings (F) — Vid Slite förekommer blott *a typica* Beck, som äfven anträffats i Gammalgarn; vid Hageby i Etelhems sn har jag sett exemplar af *var. ruderalis* (Schm.) Beck; på öfriga lokaler mellanformer.

Crepis biennis L. — Åkrar ofvanför Fårösund, talr.!; Stenkyrka vid Ringvide myr 02—08 (föri. och Le); Visby gamla hamn, flera år!; Vallstena på odlad myr (Ols.!); Roma vid sockerbruket och stationen (F); Sanda, på gräsmatta i en trädg. (F).

C. nicænsis Balb. — Hästnäs på banvallen (F); Visborgs slätt (F); Roma vid Kungsgården (Le); Akebäck vid Suderbys (F).

C. capillaris (L.) Wallr. — Visborgs slätt (F); Snäckgärdet (Le); Burgsviks station!

f. agrestis (W. & K.) — Visby vid Talludden 04—10 (F).

Hieracium delicatulum Lönnr. — Ytterligare sedd i Helvi, Hejnum, Norrlanda, Follingbo, Akebäck, Dalhem, Rone, Haidhem och Aliva socknar!

H. lærbroënsæ Almqu. — Slite och Kräklingbo!

H. macranthelum N. & P. — Kräklingbo!

H. trichopsilum Dahlst. — Helvi, äng vid kyrkan!

H. polioderium Dahlst. — Kräklingbo och Aliva!

H. mollisetiforme Dahlst. — Lärbro vid Källstäde!

H. gotlandicum Fr. — Othem vid Kviende!

H. sinuosifrons Almqu. — Boge strandvallar!; Gotthem vid Botvaldavic!; Kräklingbo nära Hammars!

H. penduliforme Dahlst. — Rute vid Puttersjäus!

H. canipes Almqu. — Boge vid Vikers och Tjelders!

H. variicolor Dahlst. — Boge vid Friggårds!; Kräklingbo strandskogar!

H. integratum Dahlst. — Kräklingbo vid St. Hammars!

H. panæolum Dahlst. — Mellan Ganthem och Norrlanda!; Stånga Slott m. fl. st.

H. subulatidens Dahlst. — Barlingbo v. om stationen!; Endre vid Fjälls och Allekvia!

H. chlorellum Norrl. — Tingstäde vid landsvägen norrut!; Boge strandvallar!; Kräklingbo vid St. Hammars!; Torsburgen!; Frøjels strandvallar!

H. variabile Lönnr. jämte *var. angustilobum* Dahlst. — Rute vid Puttersjäus!

H. inopifolium K. Joh. — Othem vid Klints!; Kräklingbo vid St. Hammars!

H. metaliceps K. Joh. — Rute vid Valla!

H. pexum K. Joh. (*Syn. H. exaltatum* Dahlst. *var. pexum* i Dahlst. Bidr. till sydöstra Sveriges Hieraciumflora III p. 37; K. Joh. »Gotl. växttopografi» p. 101). Denna form, hvilken jag upprepade gånger haft tillfälle att se i naturen, upptager jag här som själiständig art i öfverensstämmelse med min från början hysta uppfattning. — Nya fyndställen äro: Othems s:n, vid vägen nära Stenstugu!; Helvi vid Malms och i äng nära kyrkan!

H. barbareaefolium Lönnr. — Fårö vid Ava!; Lärbro vid Vikers!; Boge strandvallar!; Kräklingbo!; Levede vid Bondarive!

H. basifolium (Fr.) Almqu. — Boge vid Tjelders!

H. vulgatiforme Dahlst. — Sandön (F); Fide!

H. virenticeps Dahlst. 1894. — Mörkstiftigare exemplar däraf blefvo beskrifna som *H. pumicatifolium* K. Joh. 1897. Det senare namnet utgår således. — Ny fyndort: Rute vid Puttersjäus!

H. acrifolium Dahlst. — Västerhejde mellan Hallvars och Lunds! (funnen af E. Almqvist 03).

H. umbellatum L. var. *coronopifolium* Fr. — Kappels-
hamn!

Några nyare former äro beskrifna i Bot. Not. 1905
(K. Johansson, II), nämligen

H. helviense K. Joh. (l. c. pag. 100 sub *H. pubescens*
Lindbl.);

H. improtectum K. Joh. (l. c. p. 103 sub *H. magyari-*
cum N. & P.);

H. fleringense K. Joh. (l. c. p. 101 sub *H. florenti-*
num All.);

H. subgotlandicum N. & P. f. *alvareense* K. Joh. (l. c.
p. 103);

H. manotrichum K. Joh. (l. c. p. 108). Denna form
lär äfven vara funnen vid Visby 1894 (enl. expl. af E. Nord-
ström!).

Taraxacum-former finnas beskrifna i arbeten af H.
Dahlstedt (se litteraturförteckningen).

Hypochaeris maculata L. f. *glabrescens* Witte, I. —
Sandön (Wö 59!). Westöös exemplar har den hos hufvud-
arten vanliga storleken, men öfverensstämmer i öfrigt med
Wittes diagnos.

H. radicata L. — Visby, gräsmattor i DBV:s trädgård
sedan många år!; Snäckgårdet (Le); söderut på sandom-
rådet mot Västerhejde (F); Halla vid Möllbos (F); Väster-
garn vid Sjövik (F); Klintehamn på barlast 10!; Sproge
sandområde!; Silte, på kanalbanken!

Succisa pratensis Moench var. *hispidula* Peterm. —
På många ställen, t. ex. vid Visby!

Valeriana dioica L. — Visby vid Snäckgårdet (funnen
af Lange 1905); Veskinde vid Brissund 06!; på dessa ställen
blott hanexemplar. Tofta vid Gnisvärd (Fries 08), hon-
exemplar.

Valerianella dentata Poll. f. *pinnatifida* Rchb. — Le-
vede, på ruderatplats!; Sproge i åkrar!

Phuopsis stylosa (Trin.) Benth. & Hook. — Tillfälligt vid
Visby (Witte, III, p. 62). — Under flera årtionden odlad i Visby.

Asperula odorata L. — Tingstäde vid grafhöggar på gränsen mot Othem !; Grötlingbo !; Vamlingbo vid Gervalds !

Sherardia arvensis — Eksta vid Hejstade !

Galium sitvestre Poll. a *glabrum* Schrad. — Martebomyr, på åkerren 06 !; Visborgs slätt 03 (F); Västerhejde, Nygårds (Le).

G. Mollugo L. × *verum* L. — Sandön !; Tingstäde, Martebomyr, Sanda, Hemse vid Tjengdarfve, Öja vid Stockvik, Hafdhem (F); Fardhem !

*G. *spurium* (L.) — Sproge i linåker vid Urgude 10 !

Lonicera xylosteum L. — Sandön (F); Tofta vid Gnisvärd (Le); Fröjel vid Kaupe !; Sproge, vid Bopparfve !; Rone och Fide (F).

Campanula glomerata L. — Visby nära Bingers kvarn (Le).

C. persicifolia L. f. *eriocarpa* M. & K. — Bland hufvudformen t. ex. i Sundre !

C. Trachelium L. — Hafdhem och Fide flerst. !; Vamlingbo vid Gervalds och Stenstugu !

C. rapunculoides L. — Tofta vid Blåhäll; Vänge; Sjonhem; Ganthem; Mästerby; Burgsvik (allt enl. F); Fröjel, spars. !; Vamlingbo vid Bonsarfve och Botarfve !

C. patula L. — På åker och åkerren öster om Othems Klint (för några år sedan funnen af Apotekare J. Hamner); rätt talrikt 1910 !

Convolvulus arvensis L. var. *linearifolius* Choisy. — Visby, sandfält vid Snäckgårdet !

f. *annulatus* Pihl. — H, o. d. bland hufvudformen !

[*Calystegia sepium* (L) R. Br. — Visby stranden nära Snäckgårdet; Slite vid Sju Strömmar (Le); Klintehamn, ruderatplats på stranden !]

Cuscuta Epithymum Murr. — Mellan Visby och Snäckgårdet ! (funnen af Wö redan 1866 enligt hans herbarium, där växten är riktigt bestämd); Fårö, äng nedom kyrkan ! Tingstäde på flera ställen (F); Visby Kungsladugård (Le);

Vallstena vid vägen till Bara (Ols.); Tofta vid Gnisvärd (F); Mästerby vid Ejmunds och Skogs (F); Rone vid vägen till Burs (F); Fide strand (F); Öja vid Faludden m. fl. st.!; Vamlingbo vid Stenstugu!

var. trifolii (Bab.) — Hemse vid Tjengdarfve (F); Grötlingbo nära Hallinge och vid Viges (F).

[*Symphytum officinale* L. — Lärbro, på barlast vid Storungs (Le och förf.)]

[**S. orientale** L. — Visby i ett dike vid Länna! förvildad efter för omkring 15 år sedan utfördt odlingsförsök, iakttagen redan 98 (L. J. Wahlstedt); Endre vid Allekvia 02 (A. Gardell!); Västerhejde vid Stenstu (F 08)].

Borrago officinalis L. förekom ett år (98) i Sandbryor vid Visby! — Ny.

Myosotis versicolor (Pers.) J. E. Sm. — Sanda vid Stenhuse!; Västergarn norr om Sandviken!; Klinte vid varfvet och Vifvesholm!; Fröjel vid Gandarfveviken!; Rone vid Huse fiskläge!; Öja vid Stockviken!; på alla dessa ställen ä blottad eller kort gräsbeväxt sand!

Mentha. Följande former (efter Neumanns framställning i Sveriges Flora) äro funna på Gotland.¹⁾

M. aquatica L. — Allm.; från Fårö till Sundre.

M. gentilis L. *var. Agardhiana* Fr. — Tingstäde vid ån 1900! och äfven 1905, (F); Veskinde, åker nära kyrkan (F); Visby vid Sandbryor!; Hörsne vid prästgården (Wö!) och Simunde (F); Hejde vid Simunde (Wö!); Sanda vid Ganne samt Hemse vid stationen (F och Le). *f. submascula* Neum. in litt. (ståndare utvecklade). — Lokrume, St. Mörby!; Visby vid Gråbo (F och Le); Stånga station (F och Le).

var. baltica Neum. — Bäl vid Gute!; Dalhem vid Dunegårda!; Fröjel vid Göstafs!; Etelhem vid Hageby, nu utg.!

M. austriaca Jacq. — Tämlichen allm. Fårö!... Öja!

f. oelandica Neum. — Tingstäde vid träsket (F); Visby vid Hästnäs (Le); Sanda vid Bäckstäde (F); Etelhem vid

¹⁾ Exemplar från flertalet af här nämnda lokaler äro granskade af L. M. Neuman.

Hagebyträsk (F); Grötlingbo och Burgsvik (F); Sundre alfvar!

M. arvensis L. — Flerst.; oita närmande sig föreg. till bladformen. Fårö vid Ava!; Visby (F); Västerhejde vid skolhuset!; Follingbo (F); Halla vid Möllbos!; Eskelhem vid Sojvide (F); Tjuls' anhaltstation!; Klinte vid Mølner!; Rone vid Gullgård (F); Hamra och Öja!

f. deflexa Dum. — Martebo och Hästnäs myrar. (Le).

M. palustris Mönch. — Martebomyr norr om Hammars!; Hejdeby vid Suderbys (F); Follingbo vid Hallfreda. Klinte, Rosendal och St. Vede (Le); Roma vid Snovalds (Le); Etelhem vid Sigvalda träsk (Le).

M. parietariifolia Becker. — Hästnäs myr (Le).

M. aquatica × *arvensis* — 1898. T. Westergren, I. — Allm. Fårö! . . . Sundre! — Häri torde emellertid ingå äfven *M. aquatica* × *austriaca*; t. ex. en form från Roma myr!

M. aquatica × *palustris*. — Roma myr!

M. aquatica × *parietariifolia*. — Tingstäde (F); Roma station (F).

M. aquatica × *gentilis* var. *Agardhiana*. — Visby vid Gråbo, 1 individ (F 08),

M. austriaca × *parietariifolia*. — Hästnäs myr (Le).

Jämte de sedan länge iakttagna grofhåriga formerna vid Lummelunda (= *M. aquatica* × *arvensis*) förekommer en (af F funnen) bredbladig form, som kanske tillhör *M. gothica* Neum.

M. silvestris L. har för några år sedan utrotats vid Mølner och Robbiens i Klinte socken i följd af bäckens upprensning.

[*Salvia verticillata* L. — Katthammarsvik!; Grötlingbo vid Söderkvie, bland timotej!; Burgsvik (K. P. Hägerström); Hamra vid Suders på hafsstranden 09 (Le och F)].

Origanum vulgare L. — Gerum vid Stenbjers!

Thymus Serpyllum L. var. *ericoides* Wimm. — På alfvarmark och sandfält, t. ex. Fårö vid Ava!; Hoburgen!

var. *angustifolius* Pers. — Särdeles väl utpräglad i sandig skog i Hejdeby s:n; blad knappt 2 mm. breda men 8—10 mm. långa.

T. Chamædryas Fr. — Lärbro vid Angelbos 02—10 !; Visborgs slätt 06—10 (F).

f. mughicola Beck. — Västerhejde vid Stenstu!

T. Chamædryas × *Serpyllum*. — Bland föreg. vid Angelbos och Stenstu!

[*Hyssopus officinalis* L. — Ekeby s:n, landsvägen vid Sanda !; Endre vid Ölbäck (Le); vägen mellan Sanda kyrka och Västergarn och nära Varbos !; Sproge !; Stånga v. om kyrkan !; Hafdhem m. fl. st. !]

Prunella grandiflora (L.) Jacq. *f. pinnatifida* Koch & Ziz. — Othem nära Ytlings (T. Westergren 97 !)

P. grandiflora × *vulgaris* L. — Fårö vid Ödehoburga !; Visby på hällmark ! Troligen ej sällsynt.

Nepeta Cataria L. — Fårö vid Ava !; Fårösund !; Västerhejde vid Bjers (Le).

Glechoma hederacea L. — Visby vid epidemisjukhuset (Le); Klintehamn vid landsvägen !; Ronehamn på dikeskant (F 08 och 09).

Stachys palustris L. — Visby vid Länna !; Roma station !; Dalhem vid Näsungs (F); Källunge vid Gandarive (F); Ronehamn (F).

S. annua L. — Visby norrut spars. 03 (F); Tofta i en åker ofvanför Gnisvärd massvis 09 (F). — Dessutom fördom sporadiskt i Västerhejde (Knut Stålhandske !) och i Endre (A. Gardell !).

Lanium album L. — Lärbro vid Storungs 08 (Le och förf.); Kyllej 10 !

Galeopsis Ladanum L. *f. globosa* K. Joh. — Hällmark i Lärbro nära Källstäde mängdv. !; Hejnum !; Östergarn. Ganneberget !; Sundre alfvar (Witte).

*G. *bifida* Boeningh. — Förekommer spridd i stranddriften bland tång t. ex. i Eksta, Fröjel, Sproge, Öja, Vamlingbo !

G. speciosa Mill. — Visby vid Hästnäs (Le), Djupkvior och vid Vible (F); Östergarn vid Falhammars (Le); Roma vid Högbro (Le); Källunge station (F).

*Gentiana *axillaris* (Schm.) Murb. — Klinte omkring Robbiens!, vid Mølner (Le) och vid kyrkan (F).

*G. *lingulata* (C. A. Ag.) F. Aresch. — Fårö mellan Broa och Ene (Le); Bunge vid Biskops (Wö 40!).

Centaurion Erythraea Rafn. f. subprocumbens (Wittr.) — Flerst. såsom: Fårö på Sudersand!; Östergarn, Vassmundsviken!; Ardre vid Ljugarn (F); Grötlingbo vid Gansviken (F); Öja och Fide vid Burgsviken (F).

C. umbellatum Gilib. — Omkring Visborgs slätt (F); Burgsvik, åkerren!

[*Linaria repens* (L.) Mill. — Utkommen ur trädgård och utsådd med gräsrör i Visbytrakten, t. ex. strandvägen norrut 99!, Snäckgården 04 (F), Visborgs slätt på gräsmattor 03—10 (F). Djupkvior (Le)],

L. minor (L.) Desf. — Veskinde station!; Visborgs slätt (F); Fole, Vallstena, Källunge, Bjerges!; Viklau på hällmark vid Bjerges!; Hemse station!

L. vulgaris Mill. — Två blomställningar, hvori spörren hos alla blommorna ersättes af en obetydlig utvidgning af underläppens nedre del, finnas i Westöös herbarium. De hade af honom insamlats vid Visby gamla hamn 1857.

[*Veronica longifolia* L. — Endre vid Kvie (Le); Visby på en gammal tomt vid Skrubbs (Le); Klinte, i landsvägsdiket vid Svarfvere 10!; stranden vid Ljugarn omkr. 03 (enl. Alb. Nilsson); Öja i ett stenrös i åker nära kyrkan 03 (K. P. Hägerström)- I allmänhet enstaka tuftor och sannolikt föga varaktig].

V. longifolia × *spicata* L. — Neum. och Ahlfvengr. Sy. Flora 1901. — Burs prästgård (iakttagen 1898 och 1900 enl. R. Matsson).

V. triphyllus L. — Veskinde, lerig åker norr om Klintegårda! Eljes på sandiga åkrar, t. ex. Stora Hästnäs; Rone vid Malms!

V. opaca Fr. — Tingstäde vid Träskvälder 76 (Wö!); Lummelunda vid Lundbjers!; Visby, sandig åker vid Visborgs slätt 98 och 99!; Ekeby på sandfältet vid Sanda 97!;

Hejde vid Kvie!; Rone vid Änggårda!; Etelhem 95. — Något sporadisk.

V. persica Poir. — Är nu fullt naturaliserad på Gotland, iakttagen på talrika ställen, t. ex. Rute vid Valla!; Lärbro vid Storungs (Wö!) och Glästäde!; Stenkyrka!; Lummelunda (F); Boge vid Tjelders!; St. Hästnäs!; Dalhem!; Sanda!; Barlingbo vid Staiva (F); Vallstena, Gant hem, Follingbo, Vall, Klinte, Hemse, Burgsvik (F); Hablingbo vid Petes!

V. hederifolia L. f. *psilophylla* Beck. — Visby på sand!

Limosella aquatica L. — På en skogsväg nära Kejlungs på gränsen mellan Othem och Lärbro 08!

Bartsia alpina L. — Gerum, kalkkärr i skog norr om kyrkan!

Odontites rubra Gilib. f. *verna* Bell. Allm. i åkrar.

f. *serotina* Rchb. Täml. allm. på hälsstränder (F och förf.).

Euphrasia suecica Murb. & Wettst. — Boge vid Tjelders!; Bro vid Ytlings (T. Westergren!); Vallstena (Ols.!); Bäl vid Gute!; Ekeby vid Ardax (Le och förf.). — I öfrigt ej på långt när så allmän som *E. tenuis*. Något oftare träffas följande mellanform, hvilken icke förefaller som hybrid, emedan den kan förekomma i rena bestånd utan de båda hufvudarternas sällskap.

E. tenuis (Brenn.) Wettst. f. *intermedia* n. Glandulis bractearum et calycis valde raris v. solitariis a forma primaria devians. — Gothems ängar 94!; Othem (M. Östman!); Kräklingbo!; Etelhem (Fr. Lönnkvist 84!); Hamra, äng vid kyrkan. — Mycket lik *E. suecica*, hvilken dock alldeles saknar glandler enligt såväl skånska som gotländska exemplar. Troligen samma form, som A. Th. Fredrikson sett i Medelpad (Bot. Not. 1902 p. 236).

E. curta Fr. var. *glabrescens* Wettst. — Etelhem nära kyrkan (F).

E. stricta Host. var. *gottlandica* Ahlfv. — Vid Tingstädeträsk mängdv. (F); Stenkyrka i kalkkärr v. om lands-

vägen (Le); Träskhedar mellan Bäl och Boge!; Othem (M. Östman!); Lummelunda!; Visby vid Hästnäs!; Mästerby vid Skogs!; Etelhem! (Wö m. fl.).

E. brevipila × *curta*. — Martebo, norr om myren (Le och förf. 1910).

E. brevipila Burn, & Greml. — Ekeby s:n på Sande-
rum, insamlad af Wö 53! samt på samma eller närbelägen
plats funnen och bestämd af T. Westergren 97; Martebo vid
norra sidan af myren på sandig mark 03!; Västerhejde vid
Gåshagen på flera ställen (F); Sanda, längs landsvägen
mellan Stenhuse och Jufves (F och Le); Sproge, flerst. längs
landsvägen! — Blott iakttagen på kvartsrik sand, utom i
Sproge, där den äfven förekommer i anlagd gräsvall å
torfjord.

E. gracilis Fr. — Visby vid Djupkvior, äfvenså i Sand-
hedskogen och Gåshagen inom Västerhejde s:n (F); Sanda,
vid kyrkan och Bäckstäde (F och Le); Ljugarn (Nils Lith-
berg!); Grötlingbo nedom Hallinge bland ljung (F). — Lika-
ledes sandväxt.

E. salisburgensis Funck. — Othem, fuktiga betesmar-
ker norr om landsvägen i trakten af Söjdbro!; Tingstäde
vid Furubjers!; Stenkyrka och Lummelunda, i kalkkärren
väster om landsvägen (förf. och Le); Vallstena vid myren
s. om kyrkan (Ols.!); Gerum, kalkkärr norrut!

E. salisburgensis × *stricta*. — Tingstäde 09, ett in-
divid (F).

Enligt J. P. Gustafsson (i Bot. Not. 98 p. 274) skulle i
Upps. Bot. Museum af denna hybrid förekomma talrika exemplar
från lokaler, där ej *E. salisburgensis* finnes Sannolikt åsyftas den
form, som sedan kallats *E. stricta* var. *gotlandica*. Vid gransk-
ning 1896 af min samling från Gotland har Wettstein bestämt
dylika exemplar till *E. stricta*; endast några individ (af annat ut-
seende), hvilka växt tillsammans med båda arterna, ansåg han
tillhöra hybrid.

E. Foulaensis anföres i Wettsteins monografi med fråge-
tecken för Gotland, »Färö». Att det här är fråga om Färöarna,
framgår af tillägget sid. 299.

Melanopyrum cristatum L. — Grötlingbo (F).

Rhinanthus major Ehrh. var. *apterus* F. — Ostenfeld
Bot. Not. 1910.

i Bot. Not. 1904 p. 83 och 115: vid Klintehamn (leg. Thedenius 1861).

R. minor Ehrh. — Martebo station (F).

Utricularia neglecta J. G. Lehm. finnes numera ej vid Roma järnvägsstation och kan strykas ur floran med så mycket större skäl, som den kanske ej ens är en konstant varietet af *U. vulgaris* L. Genom kultur i varmare vatten lär den senare övergå i den förra (Fr. Meister, Beitr. zur Kenntn. d. Europ. Arten von Utricularia. Memoir de l'Herbier Boiss. Genève 1900).

Orobanché alba Steph. **rubra* Hook. — C. O. Norén, I, 1903. — H. Hesselman, I, 1907.

Lysimachia Nummularia L. — Klinte vid kyrkan (Le); Etelhems station (F).

Centunculus minimus L. — Sanda på Vifvesholm! och vid Stenhuse (Le); Sundre alfvar (Hesselman).

Androsace septentrionalis L. *f. acaulis* Retz. — Visby Kungsladugård!; Stånga station (F).

Plantago media L. — Vallstena vid Bjers (Ols.!); Veskinde vid Brissund (Wö!); Eksta på Långstitestrand (Wö!).

P. Coronopus L. — Sundre, fiskläge nedom Jufves!

Statice maritimum Mill. — Grötlingbo vid Gansviken (F).

f. pubescens Marss., *f. glabra* Marss. och *f. humilis* Link. förekomma vid Ronehamn!

Hedera Helix L. — På strandafsatsen hela vägen mellan Visby och Vible, fertil (F); Tofta (F); Östergarn på Ganneberget, fertil!; Sundre, klippor vid Hallbjers!

Conium maculatum L. — St. Hästnäs!; Ronehamn (F); Faludden! — Uppgiften »Klinte vid Hesselby» i min förra förteckning beror på korrekturfel; det bör vara Linde vid Hesselby.

Myrrhis odorata (L.) Scop. — Kräklingbo vid Hejdeby!; Endre vid Långhulte (Le och förf.); Visby Kungsladugård (F); m. fl. st.

Anthriscus Cerefolium (L.) Hoffm. — Bäl samt i Vallstena vid Råå (Ols.!).

A. vulgaris Pers. — Burgsvik!

Laserpitium latifolium L. — Hörsne vid Lina (Ols.); Norrlanda vid Broa och Ekeskogs!; Guldrupe vid Västerby (Ols.!).

Angelica litoralis Fr. — Sandön (F); Tofta, på flera ställen norr och söder om Gnisvärd (F och Le); Hablingbo på grundet utanför Petesviken (N. Lithberg!).

[*Peucedanum Ostruthium* (L.) Koch. — Fröjel vid landsvägen s. om kyrkan!; Fide, i landsvägsdiket vid Anderse!; Näs vid Sigleifs, inom trädgården!]

[**Bunium Bulbocastanum** L. — Västerhejde i parken vid Nygårds! (Påträffades i slutet af 1890-talet af yngre botanister under ledning af N. G. V. Lagerstedt)].

Carum Carvi L. *f. atrorubens* Lge. — Västergarn vid Pavikens utlopp (F).

Aethusa Cynapium L. *f. elata* (Friedl.). — Visby och Klintehamn! (stjälk af 1 m. längd och nedtill 2 cm. i diam.).

f. agrestis Wallr. — Storungs på barlast 08 (förf. och Le).

Falcaria scioides (Wib.) Aschers. — Visby vid vägen mellan Trojaborg och Snäckgården (Le).

Sium angustifolium L. — Fårö, äng nedom kyrkan!; Fole vid Sojdungs (Ols.); Vible!; Tofta vid Norrgårda (F); Fröjel norr om kyrkan!; Hafdhem i myr vid järnvägen (F och Le).

Bupleurum tenuissimum L. — Klintehamn vid badhuset och vid Vifvesholm 98!; Rone, på gångstig mellan Jakobs och hafvet (F).

Eryngium maritimum L. — Tofta vid Gnisvärd (F och Le).

Adoxa Moschatellina L. — Grötlingbo, äng vid Viges (F).

Reseda luteola L. — Kappelshamn (Le).

R. alba L. — Stundom inkommen med gräsfrö; sporadisk. Exempelv. Lummelunda vid Lundbjers 94!

Nymphaea alba L. — Tingstädeträsk (Ols. !); Visby i kärret vid lägret, i synnerhet efter utdikningen småväxt och småblommig (bladskifva 10 cm. lång, blomma 6—7 cm. i diam.); Ala, i en brya vid Gyle!

Ranunculus arvensis L. **f. radicans** n. f. Caulis ± decumbens radículas e nodo uno vel altero emittens. Påträffad vid Visby på senhösten i stubbåker efter vårsäd. Det är obekant, om rosetterna, som bildades vid de rotslående lederna, förmådde öfvervintra.

R. lingua L. **f. sericeus** Fr. — Roma myr!

Batrachium S. F. Gray. Artindelningen i min förra förteckning (Gotl. växttopogr.), som i hufvudsak uppgjordes på 1880-talet, är föråldrad. Följande former äro funna:

Ranunculus sceleratus L. — H. o. d. på stränder, eljes sällsynt.

R. fluitans Lam. **var. marinus** (Fr.). — Ej återfunnen på de gamla lokalerna, men anträffad i V. Djupviken i Rute:s:n (Le 1910).

R. paucistamineus Tausch. med **var. divaricatus** (Schrank) och **var. diversifolius** (Schrank), täml. allm. i vattensamlingar; **var. eradicatus** (Læst.) blott ett par gånger funnen i grunda vattenpussar i Fleringe och Bunge.

Anemone silvestris L. — Hejnum, v. om File hed !; en monströs form öster om Visby (K. Joh, VI, 1908).

A. ranunculoides L. — Vallstena i hagen vid kyrkan (Ols. !), i Lindängen m. fl. st. (F); Roma vid stationen (Le) och Kungsgården!

A. Hepatica L. Den hvitblommiga formen förekommer h. o. d., den rödblommiga är täml. allm., likaså **f. marmorata** Moor. Vid Snäckgärdet förekomma utom de nu nämnda (enl. Le) **f. variegata** Neum., **f. violacea** Ahlfv., **f. multiloba** C. Hn och **f. hirta**.

Adonis vernalis L. — Vamlingbo vid Stenstugu och Gervalds, massv.!

Berberis vulgaris L. — St. Karlsö (F).

Papaver Argemone L. **f. glabrum** Koch. — Veskinde

på åkrar vid myren!; Hästnäs, Västerhejde, Endre och Barlingbo (F). En form med flikade kronblad och stundom äfven foderblad är sedd vid Visby!

P. Rhoeas L. sprider sig mer och mer; frekvensen kan betecknas med h. o. d. Nya lokaler äro t. ex. Fårösund!; Rute vid Koparive (Le och förf.); Lärbro vid Västninge, Stenkyrka vid Ringvide, Othem vid Othemars, Martebo vid Binge!; Tingstäde mängdv. (F och Le); Visby vid Skrubbs (Le); Barlingbo, Gammalgarn och Ala socknar!; Gothem vid Kopungs!; Ekeby, Etelhem och Burgsvik (F).

var. strigosum Bönn. — Västerhejde i åkrar vid Nygårds på två ställen (F och Le 09); Gothem vid Kopungs 10! Pollen är liksom hos ett danskt exemplar, som jag använt till jämförelse, föga eller icke försämradt; frön utbildas normalt.

Glaucium corniculatum Curt. — Visby hamn 88!

Corydalis intermedia (L.) P. M. E. — Stenkyrka vid Grausne och Gräne!; Martebo ängar vid Myra; Tingstäde (F); Vallstena vid Gudings (F); Vänge vid Gandarive (F); Stänga!; Linde vid Odvalls m. fl. st. (F).

Diplotaxis tenuifolia (L.) DC. — Storungs (Le); Tingstäde, Klintehamn och Ronehamn (F).

Denna art uppträder vid Visby m. fl. st. i stor individrikedom och, hvad bladens och blommornas färg och form angår, i mycket växlande gestalt. Ett par former kunna framhållas:

f. sulphurescens n. f. petalis \pm angustatis colore virescenti-sulphureis. Visby.

f. manubricata n. f. carpophoro longo (4—7 mm.). Visby och Burgsvik!

D. muralis (L.) DC. — Storungs (Wö 99!); Martebo station 10!; Roma, Gnisvärd och Ronehamn (F); insamlad vid Visby redan 1855 (Wö!).

D. muralis \times *tenuifolia*. — Visby cementfabrik och vid järnvägen till Visborgs slätt 07—09 (F); Tofta vid Gnisvärd 07 (Le); Klintehamn (Le).

Eruca sativa Lam, som första gången anträffades vid Visby 95 (Gotl. växttopogr.), är ånyo funnen, nu vid Burgsviks station, talr. (Le 09). Sporadisk.

Cheiranthus Cheiri L. — Visby stadsmur, nära Norderport!

Sisymbrium Columnæ Jacq. — Endre nära Kvie (Le 08 och 09); Visby utanför Norderport (Le); Västerhejde vid Vible (enl. expl. af J. Hamner). Sporadisk.

S. Sophia L. *f. sericea* Neum. — Visby norrut (Ossian Dahlgren i Sv. Bot. Tidskr. 1910 p. (41)) m. fl. st.!

Erysimum hieraciifolium L. — Veskinde vid stationen! och Skäggs (F); Visby vid Hästnäs, Kungsladugården och Visborgs slätt (F); Roma (F och Le); Buttle station (F).

Alliaria officinalis Andrz. — Slite!; Alskog!; Levede vid Burge!; Ronehamn (F); Hemse i Bopparfve äng!

Cardamine Matthioli Mor. förekommer äfven i Tingstäde vid Rosarfve (F); i Källunge, som tillhör Gothemsåns flodområde. (Se vidare K. Joh., VII).

C. hirsuta L. *f. puberula* Rouy & Foucaud. — Kappelshamn (R. Oldberg 67, enl. Schulz, Monogr. d. Gatt. Cardamine).

Arabis arenosa (L.) Scop. — Visborgs slätt, enstaka individ 07—09 (F); Norrlanda i myren ymnigt (Le och förf. 09).

Barbarea stricta Andrz. — Hejnum myr (O. Ols.); Martebomyr, Follingbo, Roma vid Högbro, Rone vid Mattsarfve (F); Öja vid Botarfve (F).

Nasturtium palustre (Leyss.) DC. — Martebomyr och Lummelunds bruk (F); Dalhemsån!; Hörsne vid Simunde (F); Sanda, vid kyrkan!; Ljugarns strand (F).

f. pubescens Ahlfv. — Hästnäs myr!

Crambe maritima L. — Laus holmar 89 (F); Tofta vid Gnisvärd (F).

Bunias orientalis L. — Rute vid Koparfve, ett individ 1910!; Helvi vid Kyllej 10!; Visby vid Manhem! och enstaka vid Snäckgärdet från 04 (F); Källunge vid Larsarfve (F); Hamra vid Suders (F); Fide (F).

Cakile maritima L. — In på ön i Sanda vid Sandegårda (F).

Isatis tinctoria L. — Frøjels och Eksta stränder!; Ljugarn (F); St. Karlsö (F).

[**Lepidium Draba** L. — Ronehamn 06—09 (Fries); Visby hamn från 08! (Le)].

L. ruderale L. — Tofta vid Gnisvärd (F); Västergarn (F); Sproge vid Snoder; Burgsvik och Ronehamn (F); Näs, strand vid Sigleifs!

L. sativum L. — Sporadisk i Visbytrakten, t. ex. Kneipbyn 09 (Le).

L. incisum Roth. — Visby norrut 03 (F).

Thlaspi alpestre L. — Vänge vid landsvägen till Sjonhem (F 08 och 09); Lojsta kanalbank vid kyrkan (Le 10).

Coronopus didymus (L.) Sm. — Klintehamn på hamnarmen 10!

Camelina linicola Sch. & Sp. **foetida* (Fr.) — Dalhem vid Näsungs (Wö 53!); Vallstena (Ols. 96!); Grötlingbo vid Norrkvie (F 09); Hablingbo!

f. dentata (Pers.) — Eskelhem och Hemse (Wö 55).

Berteroa incana (L.) DC. — Storungs 09 (Le och förf.); Vible 97!; Klinte vid hamnen 98! och 08 (F); Garda, midt för kyrkan!; Levede vid Burge 10!; Faludden 10!

Cochlearia danica L. — Klintehamn vid badhuset och Vifvesholm!; Gammalgarn på en holme i Engemansviken!

Alyssum calycinum L. — Se Witte, IV, p. 362.

Polygala comosa Schkuhr. — Täml. allm. i Kräklingbo, Ala, Ganthem och Norrlanda socknar!; flerst. i Frøjel, Hafdem, Grötlingbo!

v. Lejeunii (Bor.) — Vamlingbo alivar!

Malva moschata L. var. **decalvata** n. var. cauli foliisque glabris dignota. Hela stjälken är nästan fullständigt hårlös; endast öfversta delen är jämte blomskaften glest hårig. Bladen äro glatta men stiplerna håriga. Blott röda blommor iakttagna. — Othem nära Spillings 02!

En mellanform till hufvudarten är

f. subglabra n. Caulis pilis raris v. sparsis obsitus v. ex parte glaber; folia sat rare pilosa. — Bladen bära

hår huvudsakligen på nervernas undersida. Äfven hos denna form ha blott röda blommor iakttagits. — Veskinde s:n, Skäggs, vid en täppa å hällmark (förf. och Le); Mar-tebo (F).

f. Ramondiana Gr. & Godr. — Levede (enl. T. Westergren i Bot. Not. 96 p. 219).

M. Alcea L. *f. fastigiata* Koch. — Hejde och Hemse (Westergren l. c.).

f. italica Poll. — Hafdhem!

M. Alcea × *moschata*. — Klinte och Hemse (enl. Westergren l. c.); Veskinde nära Skäggs (Le och förf.); Visby vid Djupkvior samt vid korsningen af vägarna till Endre och Hejdeby (Le); Träkumla nära Davidshage!; landsvägen mellan Stenkumla och Mästerby (Le); Gothem vid Botvaldavic!; Etelhem vid Kyrkebys (Le).

M. borealis Wallm. — Boge vid Tjelders 02!; Halla vid Möllbos!; Tofta vid Norrgårda (F); Klinte vid hamnen 98!

Geranium pyrenaicum L. — Visby vid Johnhill 03–10 (F); Barlingbo station (F); Katthammarsvik, hvitblommig, mängdv.! (redan 59 enl. Wö!).

G. silvaticum L. *f. parviflorum* H. v. Post. — Gothem, i barrskog vid Botvaldavic!

G. lucidum L. — Gammalgarn vid Engemansviken!; Östergarn på Ganneberget!

Hypericum montanum L. — Lärbro vid landsvägen mot Othem och norr om Kumla!; mellan Othem och Tingstäde flerst.!; öster om Tingstädeträsk på hällmark!; Östergarn n. v. om kyrkan (Le); Sanda, vid järnvägen!

H. quadrangulum L. — Visby vid Djupkvior och Gråbo (F); Rone vid Mattsarive (F). — Blott på sandområden.

Fumana vulgaris Spach. — Lummelunds strand, gammal lokal; Hejnum hällmark!; Hejdeby hällar (F); Veskinde, på stranden utanför Pilmyr!; Tofta vid Norrgårda, på ett vidsträckt område spars. (F); Ardre norrut, spars.

Viola hirta L. — Klinte vid Klintebys!; Fröjel på flera ställen!; vid Lojsta kyrka, äfven hvitblommig (Le).

V. odorata L. — Fårö, åkerren nedom kyrkan!; Endre vid Stenstu!

V. mirabilis L. \times *Riviniiana* Rchb. — Vallstena i Lindängen (F); i Klinte vid Snögrinda och i Fröjel n. om kyrkan (Le och förf.); Etelhem nära stationen (F).

V. silvestris Rchb. — Martebo vid Myra!; Källunge, Vallstena, Dalhem, Hogrän och Tofta (F); Sanda vid Runna!; Klinte prästg.!; Sundre vid Vennes!

V. Riviniiana Rchb \times *rupestris* Schm. — Visby Kungsladugård (F); Källunge vid Larsarfve (Ols.!); Vallstena och Bäl (F); Klinte m. fl. st.

V. Riviniiana \times *silvestris*. — Påträffas i regeln, där *V. silvestris* finnes.

V. rupestris Schm. var. *glaberrima* Murb. — Fleringe vid Hau (Wö 52!); Othem på File hed!; Sundre alfvar!

V. Riviniiana \times *rupestris* var. *glaberrima*. — Othem på File hed (Le och förf.); Boge, norr om kyrkan och vid anhaltstationen (Le och förf.).

V. canina (L.) Rchb \times *rupestris* Schm. — Martebo nära stationen (F); Vänge vid Gandarfve (F).

V. stagnina Kit. — Västerhejde vid Vible (F); Akebäck!; Vall vid Kvie (Le); Dalhem i Gandarfve äng (F); Ala vid Gyle!; Etelhems ängar (F).

V. canina \times *silvestris*. — Vall, i äng vid landsvägen nära Kvie!

V. canina \times *stagnina*. — Martebo och Skäggs myr (Le och förf.).

V. pumila Chaix \times *Riviniiana* Rchb. — Vall vid Kvie (D:r K Bolin!).

V. pumila \times *rupestris*. — Fårö vid Broa (Le).

V. pumila \times *stagnina*. — Flerst. t. ex. Skäggs myr!; Källunge myr (förf. och Le); Vall i myren!; Bäl (Le); Norrlanda flerst. (Le och förf.); Follingbo vid Dede!; Etelhems ängar (F).

*V. *stenochila* Wittr. — Sanda vid Alands, Jufves och Stenhuse! (S. Landebergs gamla lokal!), ofta mängdv.; Fågelholmen n. om Klintehamn (Le).

Drosera longifolia L. × *rotundifolia* L. — Hejde träsk (Wö 52!). — Exemplar i Westöös herbarium från Hau träsk och Lojsta, förut upptagna som *D. longifolia* var. *obovata*, utgöra däremot blott *D. longifolia*.

[*Silene dichotoma* Ehrh. — Tingstäde, Björke, Burs och Ronehamn (F); Stora Hästnäs (Le); Västerhejde vid Nygårds (Le); Källunge, odlad myr!]

Lychnis flos cuculi L. — Flerst., t. ex. Lärbro ängar vid kyrkan!; Kylej!; Källunge vid Larsarive!; Vallstena (Ols.); Visby Kungsladugård!; Vible herregård! och Kneipbyn (Le); Vall; Alskog!; Sanda vid kyrkan (F).

Dianthus arenarius L. — Slite enl. Neum. och Ahlfvengr. flora. Förgäfves eftersökt de senare åren.

D. chinensis L. — En tufva vid Burgsviks stenbrott 1910!

D. barbatus L. — Stenkumla, väggkant vid Gardrungs 98!; Veskinde, plantering vid Norrgårda 10!

Tunica prolifera (L.) Scop. — Vid landsvägen mellan Tingstäde och Othem flerst.!; mellan Visby Kungsladugård och Vible kvarn, på strandafsatsen (F); Hejdeby hällar (F); Tofta vid Skjutfältet och Gnismärd (F).

Gypsophila fastigiata L. — Stränderna af Martebomyr såväl i norr i Martebo som i sydväst i Veskinde!; Tofta mellan Blåhäll och Gnismärd (F); Hamra, på stranden vid Suders (F); på den gamla lokalen mellan Visby Kungsladugård och Vible kvarn finnes den ännu rikligt; äfven söder om Vible kvarn (F).

Stellaria apetala Urcia. — Veskinde vid Pilmyr!; Rone vid Änggårda!; Ardre och Fide!; täml. allm. vid tånghögar på stränderna.

Cerastium brachypetalum Desp. — Fröjel n. om Kusarive (Le och förf.).

C. subtetrandrum (Lge) Murb. — Endre vid Allekvia!; Kräklingbo!; Visby vid Brunbergs betning (Le) och Hästnäs!; Västergarns strand, vid tånghögar!; Klintehamn vid

badhuset och Vifvesholm!; Frøjels strandängar!; Rone vid Ronehamn och Änggård (F); Burgsviks strand!; strandängarna mellan Rone och Öja, allm.!; Vamlingbo vid Grumpevik!

C. glutinosum Fr. — Bunge alfvar (Wö 54!); Veskinde, sandig skogsväg n. om Klintegårda!; Bro, på sandig hållmark mellan Tors och Skogsholm!; Endre vid Kvie (Le); Visby vid Bingers kvarn! och Kungsladugården (F); Klinte, stranden vid Jufvik, vid tånghögar!; Rone vid Ronehamn (F) samt Huse fiskläge, Änggård och söderut!; Grötlingbo vid Sallmunds!

Arenaria gothica Fr. — Lörje kalkstensbrott!; strandvallar öster om Kappelshamnsviken!; Tingstäde vid Austri!; hållmarker i Hejnum och Bro!; Vamlingbo alfvar!

Sagina procumbens L. f. *spinosa* Gibs. — Alfvarängar i Öja m. fl. st.!

Spergula fascicularis (Lönnr.) — Furillen (Le); Gotthem, på tidtals öfersvämmad mark vid Kläppeviken!; Sanda, Viivesholm (Le och förf.); Frøjel vid Gandariveviken (Le); Näs vid Sigleifs och Burgsvikens inre del!; Fide och Öja stränder, äfven Stockviken (F och Le).

var. glabra n. Omnibus partibus glabra nec glandulosa. — Förekommer (troligen utan inblandning af den glandelhåriga formen) i Lärbro vid St. Hammars och vid Ronehamn!; på Grötlingbo strand finnas båda formerna; likaså vid Fidenäs!

S. salina Presl. v. *leiosperma* (Kindb.), allm. på stränderna. Exemplar med alla frön vingkantade finnas inströdda på växplatser t. ex. i Öja och Näs.

Ribes domesticum Jancz. — Förvildad. Lummelunda, stenrös vid Lundbjers!; Västerhejde i Vible äng och i erosionsdalen vid Stenstu!; Sanda, enst. i en äng vid Runna! — Det är med all sannolikhet denna art, som iakttagits på öfriga lokaler, för hvilka *R. rubrum* (coll.) i föregående förteckningar angifvits. Spontan *R. rubrum* L. (*var. pubescens* Sw. m. fl. former) torde ej finnas på ön.

R. alpinum L. — Visby vid Snäckgärdet (Le) och Kungsladugårdens strandbranter (F).

Sedum maximum (L.) Suter. — Lärbro i stenrös vid landsvägen nära St. Banner!; Martebo i åker vid Myra!; Tingstäde nära Furubjers (F); Visby i åker vid Hejdebyvägen!; Hørsne vid Simunde (F); Kräklingbo på väggkant vid Hammars!; Västergarn på sandjord vid landsvägen!; Klinte vid Rannarfe och vid vägen mellan Sanda och Klintehamn!; Fröjel, väggkant vid Mulde!; Sproge på sandjord s. om Nytorp!

**purpureum* (L.) Link. — Lärbro vid St. Banner jämte föreg.!; Boge vid Sles (F och Le); Hejdeby, åkrar vid Norrbys (Le); Västerhejde, sandig åker nära Hundlund!; Visby vid Sandbryor!; Sanda vid kyrkan (Le); Burs vid Hummelbos (F) och Ganne (Le).

Sedum sexangulare L. — På norra och nordvästra Gotl. Sydligaste kända lokalen är landsvägskanten s. om Västergarn! Ej påträffad i Östergarn.

I min föregående förteckning har jag, följande J. Langes danska flora,¹⁾ för denna form användt benämningen *S. boloniense*, hvilket namn i Hartmans flora ed. 11 sättes såsom synonym till det förra. Men dessa båda arter, som länge varit förväxlade, anses nu skilda. Linnés *S. sexangulare* har syntts dubiös af följande skäl. I Species plantarum ed. I lyder diagnosen på *S. acre*: *Sedum foliis subovatis adnato-sessilibus gibbis erectiusculis alternis, cyma trifida*, och för *S. sexangulare*: *Sedum foliis subovatis adnato-sessilibus gibbis erectiusculis sexfariam imbricatis*. Bladformen beskrifves således med samma ord hos båda. Vidare ligger som bekant i Linnés herbarium under benämningen *S. sexangulare* en tydlig *S. acre*.²⁾ Då det är tillåtet att lämna den sista omständigheten ur räkningen och då senare författare, hvilka upptagit Linnés artnamn, förbättrat diagnosen, anses kombinationen *S. sexangulare* L. fastslagen för den smalbladiga arten. — De äldre flororna uppgifva samma blomningstid för bägge arterna eller för sen blomningstid för *S. acre*. Denna art slår i södra Sverige ut sina blommor vid midten af juni och blomningstiden varar ungefär en månad. *S. sexangulare* på Gotland börjar två eller stundom tre veckor senare än den förra.

¹⁾ Denna flora upptar däremot en *varietet S. acre β sexangulare* af tvifvelaktigt värde. Så ock Beck v. Managetta, Flora v. Nieder-Österreich. — Utbredningen af de båda arterna torde ännu vara outredd.

²⁾ C. Hartman, Anteckn. vid de Skand. växterna i Linnés Herb. Sthlm 1849.

[*Epilobium adenocaulon* Hausskn. — Martebo station 1909!; Tule station (Le 1910).

Bestämningen af denna form erbjuder en viss svårighet, emedan Haussknecht i sin monografi öfver släktet ej meddelar någon figur af *E. adenocaulon*. Beskrifningen passar in på de gotländska exemplaren utom däri, att stjälken nedtill ej är glatt. Det betyder kanske ej mycket, då *Epilobium*-arterna i allmänhet, i synnerhet då de växa på torrare mark, på höstsidan få stjälken mer eller mindre träaktig och samtidigt förlora en del af beklädnaden. Vidare skulle blommorna enligt beskrifningen vara något ljusare («*petalis pallide roseis*») än fallet är hos de gotländska exemplaren. Men dessa kunna ej hänföras till någon annan i nämnda monografi beskrifven form. Genom bytesföreningar har samma art utdelats från ett par andra lokaler i Sverige, nämligen Floda i Västergötland och Vårdinge i Södermanland. Hos de gotländska exemplaren äro bladen äggrundt aflånga till äggrundt lansettlika, ej så spetsiga som hos de västgötska och södermanländska; de äro kort skaftade ungefär som hos *E. parviflorum*. En habituell karaktär, som ej nämnes af Haussknecht är de öfre bladens utseende. Stödjebladen äro nämligen större, bredare och mer örtbladlika än hos andra habituellt liknande arter och flera gånger längre än stammens öfre internodier. I följd häraf bortskymma de blommorna och en god del af de äldre fruktämnen, och det ser ut, som om stjälken i toppen vore afklippt. Beklädnaden på stjälk, blad och fruktämnen utgöres af korta hår med nästan omärkliga glandler i spetsen. Från bladfoten utgå två smala, trådlika ribbor, hvilka ofta blott nå internodiernas halva längd, men också kunna vara längre. Mot slutet af blomningstiden uppträda vid stjälkbasen violettfärgade, oskaftade rosetter, i början knopplikt slutna, sedan mer öppna, bestående af 2—3 cm. långa, trubbiga, kupiga, ungefär äggrunda blad. Blommorna äro tydligt mindre än hos *E. parviflorum*, enligt beskrifningen 4—5 mm. långa. Fröna äro smalt omvänt äggrunda, i

nedre ändan inkrökta och spetsiga, tydligt smalare och ljusare än hos *E. parviflorum* på samma lokal.

Arten förekommer enligt Haussknecht i Kanada och angränsande delar af Nordamerikas Förenta stater].

E. adenocaulon Hausskn. \times *parviflorum* Schreb.

Bland föregående anträffade jag 1909 två individ af denna kombination, hvilken ej finnes nämnd i Haussknechts monografi.

Gröfre och mer högväxt än *E. adenocaulon*, med större och jämförelsevis mer långsträckta blad. Beklädnaden utgöres nedom växtens midt både å stjälk och blad af strödda glandler som hos föregående art samt täta, längre hår som hos *E. parviflorum*. Högre upp synas nästan blott de korta glandelhåren. Stjälkens topp är tätbladig som hos den förra arten. Blommorna äro stora som hos den senare eller till och med något större än hos alla exemplar, hvarmed jag kunde jämföra dem; kronbladen voro nämligen nära en centimeter långa. Denna längd utgör också högsta gränsen för kronbladen hos *E. parviflorum*. Då jag ej sett så stora blommor på Gotland, kunde man kanske här tala om ett atavistiskt fenomen. Blommornas dimensioner borde ju ej gå utöfver stamarternas (Focke, Die Pflanzenmischlinge). Frukterna öppna sig med svårighet i toppen medelst starkt utböjda ribbor. Fröna felslå till allra största delen; enstaka frön, som synas fullbildade, äro smalare än hos *E. parviflorum*. Pollenkornen samlade i tetrader, äro stora som hos nämnda art men något skrupna; utskjutande pollenslangar kunde ej påvisas.

E. hirsutum L. — Visby vid lasarettet (Le).

E. parviflorum Schreb. *f. subglabrum* Koch. — Visby m. fl. st.!

f. tomentosum Hausskn. — Othem (M. Östman!).

E. palustre L. \times *parviflorum* Schreb. — Visby vid Kungsladugården (F) och Kopparsvik!; Fole vid Soj-dungs (F).

E. montanum L. — Tingstäde vid ån (F); Östergarn

vid Grogarnsberget!; Veskinde och Sanda (F); Follingbo vid kyrkan (F); Grötlingbo!; Rone vid Jakobs (F); Vamlingbo vid Bjerges! och ofvan Snäckviken (F).

E. collinum Gmel. — Visby Kungsladugård, på sand (F).

E. roseum Schreb. — Tingstäde vid Furubjers (Fries 07); Sanda nära kyrkan (F och Le 08).

E. obscurum Schreb. — Vid järnvägen mellan Veskinde och Martebo 09 (F).

E. Lamyi F. Schultz \times *palustre* L. — Fole vid Sojdungs (T. Westergren 97!).

Muriophyllum verticillatum L. — Barlingbo vid tegelbruket!; Källunge i ån (F); Vänge i kanalen från myren (F); men *icke* på de af gammalt uppgifna lokalerna Bryungs i Vall s:n och Stenhuse i Sanda s:n, hvarest däremot följande art finnes (F).

M. spicatum L. — Snäckgårdsviken, i salt vatten (F); Sanda, i ån från Bäckstäde till Smitts flerst. (F och Le); Etelhem nedom Sigvalda träsk!; Närs å!

Hippuris vulgaris L. — Fårö öster om Vinor!; Östergarn vid Sandviken i små fuktiga springor i kalkhällen (Le).

Sorbus Aria (L.) Crantz. — Veskinde vid Skälsö (F); Fröjel, enst. vid stranden!

S. fennica (L.) Fr. — Skälsö (F); Bäl vid vägen till Källunge (F); Fröjel flerst. äfven i skogen!; Fide, vid landsvägar (F och förf.); Öja öster om kyrkan! På öns östra kust allm. från Bunge till Östergarn!

S. Aucuparia L. \times *fennica* (L.) Fr. — Fårö vid Ringvide (T. Westergren!) och vid ett torp n. om Ava!

Om *Sorbus* se vidare T. Hedlund, I, 1901.

Mespilus calycina Peterm.¹⁾ — Om vår gamla »*Cratægus monogyna*» uppdelas i flera arter, är *M. calycina* en af de på Gotland vanligare, t. ex. Sandö (F); Bro, Visbytrakten, Follingbo, Roma, Alskog!

¹⁾ Jfr C. A. M. Lindman, *Cratægus calycina* Peterm. i *Sve- rige. Bot. Not.* 1904 p. 135.

Poterium polygamum W. & K. och *P. Sanguisorba* L. — Visborgs slätt (F).

Alchemilla plicata Bus. — Lummelunda vid Burge! (först insamlad af A. Gardell 03!), vid Smitts (Le) och kyrkan (F); Tingstäde vid ån och stationen (F); Martebo (F); Veskinde nära kyrkan (F); Visby vid Kungsladugården, Visborgs slätt, Pilhagen, Skolbetningen etc. (F och Le); Endre vid Hulta (F); Bäl vid Gute (F).

A. pastoralis Bus. — H. o. d., mest på sandig jord. Lokrume vid kyrkan!; Bro vid Skogsholm!; Visby vid Kungsladugården, Pilhagen, Skogslund, Länna (F) och Skrubbs!; Roma Kungsgård!; Endre, Västerhejde, Follingbo, Barlingbo, Akebäck, Vänge, Sjonhem, Dalhem, Västergarn, Etelhem, Lojsta och Rone (F); Levede och Ala!; Alskog (Le och förf.); Vamlingbo vid Bonsarive!

A. filicaulis Bus. — H. o. d. Hejde vid Hägleifs och Gervalds (Fr. Ahlfvengren 95); Lummelunda vid Burge 03 (A. Gardell); Tingstäde, Lokrume vid Mörby, Martebo, Bro, Veskinde (F); Endre vid Stenstu!; Västerhejde (F); Vallstena (Ols.); Källunge!; Hörsne, Dalhem, Ganthem, Kräklingbo, Follingbo, Barlingbo, Akebäck, Sanda, Vall, Hogrän, Vänge, Sjonhem (F); Bäl och Garda (Le); Alskog!; Etelhem (F).

A. acutangula Bus. — Sälls. Vible, ofvanför kvarnen 99!; Tingstäde vid Rosarive (F 04); Visby vid Djupkvior (F 09).

A. micans Bus. — Sälls. Visby nedom Galgberget 99!; St. Hästnäs i parken (99!) och på banvallen F; nära Snäckgårdet (F och Le 07).

A. alpestris Schm. — Martebo vid Binge; Visby vid Djupkvior, Visborgs slätt, Pilhagen och Länna (F).¹⁾

Rubus Wahlbergii Arrh. — Visby Kungsladugård och Visborgs slätt (F).

¹⁾ En del *Alchemilla*-lokaler äro förut publicerade. C. G. Westerlund, I, 1907. — Harald Lindberg, Die nordischen *Alchemilla vulgaris*-Formen... Helsingf. 1909.

Potentilla fruticosa L. — 1908, T. Westergren, II. — K. Joh., V, 1908. — R. Hägg, I, 1908. — Hejnum hällmarker, måttl.

[*P. recta* L. — Källunge (Ols.!); Bäl vid Gane!]

P. collina Wib. — Toita skjutfält (F); Västergarn, på sand vid Paviken!; Sanda, sandfält vid Jufves!; Klintehamn på varivet!

P. arenaria Borkh. \times *verna* (L.) Lehm. — Allmän.

P. norvegica L. — Martebo och Veskinde stationer (F och förl.)

P. croceolata K. Joh. [*P. verna* (L. ex p.) Lehm. **croceolata* K. Joh., III, 1905, i Arkiv för Botanik Bd. 4. N:o 2. Pag. 14]. — Hejnum hällmark vid Rings och Bjers!; Endre vid Fjells och Allekvia!; Bro!; Vamlingbo allvar. — Utom Gotland är denna art funnen på flera ställen i Uppsala-trakten (Arne Fries).

Om andra *Potentilla*-former se K. Joh., III, 1905.

P. erecta (L.) Hampe \times *reptans* L. — Barlingbo i skogen vid gränsen till Endre (O. Pettersson 02!); Mästerby vid landsvägen norr om Skogs station!

Geum rivale L. \times *urbanum* L. — Rute vid Puttersjäus (Le och förl.); Hemse vid Bopparive!; Fide!

Lathyrus palustris L. — Källunge myr!; Ljugarn (F).

L. maritimus (L.) Bigel. — 1907, Ebba Sylvan, I. — Sandön, införd.

L. tuberosus L. — Katthammarsvik på barlast! (G. Aurén).

Vicia tetrasperma (L.) Schreb. — Bro, Skogsholm!; Visby vid Kungsladugården och Visborgs slätt (F); Hörsne midtför Råby träsk (F); Öja vid Sibbenarive (F); Gammalgarn (G. Aurén!). Något sporadisk.

V. lathyroides L. — Ekeby, Västergarns, Sanda och Rone sandområden!

[*Lotus uliginosus* Schkuhr. — Klintehamn och Dalhem bland klöver (F)].

Oxytropis pilosa (L.) DC. — I grustag vid järnvägen mellan St. Vede och Skrubbs, sedd sedan 08!

Melilotus Petitpierranus (Hayne) Willd. — Fårösund!; Storungs barlastplats (Le och förf.); Martebo i klöfver!; Klinte och Sanda i klöfveråkrar (F); Fröjel, grustag nära Däpps!

M. albus Desr. — Näs, vid kyrkan!; Fidenäs!; Burgsvik!

Trifolium agrarium L. — Endre (A. Gardell!); Visborgs slätt, med gräsfrö (F).

T. dubium Sibth. — Sandön (F); Visby i Åhsbergsga hagen! och på Visborgs slätt (F); Tofta (F); Västergarn, strandåker!; Klinte och Fröjel vid Gandarfvevik, massv.!; Sproge vid Snoders!; Ronehamn (F); Fidenäs!; Vamlingbo på hällmark! och vid Storms (F).

T. striatum L. — Veskinde kring Norrgårda mængdv.!; Visby Kungsladugård (Le) och Visborgs slätt (F); Sjonhem vid kyrkan (F).

Sarothamnus scoparius (L.) Wimm. — Visby norr om Skrubbs jänte *Ulex europæus* L., som odlats där.

Ononis repens L. f. *simplicifolia* Neum. — Ofta bland hi.

Euphorbia palustris L. — Norrlanda i myren och vid Bringes (Le och förf.).

E. Esula L. — Katthammarsvik!; Visby vid Follingboväg! och Skrubbs (Le); Öja vid Stockvik (F). — Varierar i riktning mot följande; en sådan mellanform förekommer i Sundre på klapperstensvallar vid Hoburgen och på Bunäså kern. Hvarje lokal synes hysa sin särskilda form.

E. virgata W. & K. — 1903, C. H. Ostenfeld i Bot. Not. p. 125. — Slite (G. A. Karlsson 98); Bara, vid Nygårdskvarn (Ols. !); Visby österut! (F); Ronehamn (F); Hemse vid Friggårds (ej utpräglad!); Hamra vid Vänzburgviken (Le); Faludden på flera ställen!; Vamlingbo på sandig åker vid Storms (F) och Sigfride gårdsplan! På sistnämnda lokal mycket väl utbildad.

E. exigua L. — Martebo myr, på torrlagd grusbotten

vid Landträsk (Le och förf.); Tofta skjutfält (F); Sanda, på banvallen och vid Varbos!

Montia fontana L. ***lamprosperma** Cham. — Väster-garns hamn 1908, mängdv. (Le och förf.).

Mercurialis annua L. — Storungs (Wö 95!); i en åker nära Kylej!

Herniaria glabra L. Den vanliga formen är *f. sub-ciliata* Bab.

Polygonum Raji Bab. — Veskinde vid Brissund (Le och förf.); Eskelhems strand (F).

P. calcatum Lindm. — Vid ett torp mellan Lumme-lunda och Stenkyrka (Le 1910).

Rumex domesticus Hn. — Roma station (F); några in-divid finnas fortfarande vid Storungs barlastplsts.

R. crispus L. \times *domesticus* Hn. — Roma station 08 (F, Le och förf.).

R. obtusifolius L. *var. silvestris* Wallr. — Etelhem vid Hageby!; Klinte (Wö 52!); *var. agrestis* Fr. Storungs (Wö 64!); Visby, Endre, Burs m. fl. st.

R. crispus \times *obtusifolius*. — Tingstäde, Martebo vid Binge (F); Follingbo och Roma (F); Visby vid lasarettet (Le) och Kopparsvik!; Dalhem vid Harstäde!

R. conglomeratus Murr. — Visby vid Kolens kvarn! (funnen af O. P:son Fåhré 98!); Snäckgärdet (Le).

R. conglomeratus \times *crispus*. — Bland föreg. 01! och senare år (Le).

R. limosus Thuill. — Hästnäs myr (Le).

R. maritimus L. — Öja vid Faludden (Le).

R. Acetosa L. *f. velutinus* K. Joh. — Flerst. på sandig och torr mark t. ex. Sandön, Västerhejde, Guldrupe, Klin-tehamn.

R. Acetosella L. *f. integrifolius* Wallr. — Visby sand-område (Le) m. fl. st.

R. thyrsiflorus Fingerh. — Storungs på barlast (Le och förf.); Klintehamn på barlast 10!; Burgsviks hamn (F); Hamra vid Sallmunds (F) och vägar vid kyrkan!

Ulmus scabra Mill. — Tingstäde i ängarna vid Rosårive (F); Vänge i skogen n. om Mickelsängen, ett träd (F).

Amaranthus retroflexus L. — Tingstäde (F).

Atriplex pedunculatum L. — Näs vid Vaktården!; Fide v. strand (Le).

A. patulum L. var. *hololepis* Fenzl. och var. *sarcophyllum* Neum. Gothem vid Botvaldavic!, m. fl. st.

Chenopodium murale L. — Visby vid Snickerifabriken (F och Le 06—09).

C. polyspermum L. — Hörsne vid Sigmunde (F) och vid myren nedom Smitts (Ols.!); Visby på ruderatplats (F).

C. vulvaria L. — Visby Kungsladugård spars. (F); Klintehamn på barlast 10!

C. glaucum L. — Västergarn, Bibos!; Sproge strand, spars.!

C. rubrum L. f. *paucidentatum* Koch. — Hästnäs myr!

Populus tremula L. var. *villosa* A. F. Lang. — Bro vid Tors, flera träd!

Salix depressa L. — Vible äng, hanexemplar, i fara att utrotas genom odling; Hafdhem vid Libbenårive, ett honexemplar!

S. aurita L. f. *lanceolata*. — Sanda vid vägen n. o. om Gunilda!

S. nigricans Sm. — Fleringe i Hessle äng!; Vible!; Mästerby vid Skogs (F); Vamlingbo vid Bonsårive!

S. caprea L. \times *repens* L. Tingstäde (Dr P. Lackschewitz 05!).

Callitriche polymorpha Lönnr. — Sanda vid Stenhuse (F).

Orchis militaris L. är allmän på södra Gotland, t. ex. i Grötlingbo ängar, vid landsvägen genom Fide, Öja och Vamlingbo, där den öfver allt synes i grupper på tjugtals individ. Lika allmän är där *O. ustulata* L., ehuru individfrekvensen är mindre. Egendomligt nog är *O. mascula* L. i dessa trakter sällsynt; under en färd mellan Grötlingbo

och Sundre (16—19 juni 08) observerade jag ingen gång denna art. Förut har jag likväl sett den vid Burgsvik.

O. sambucina L. — Fårö vid Vinor, gulblommig (Le); Furillen, rödblommig (Le); Vallstena (Ols. !); Västergarn ofvanför Sandviken, både gula och röda blommor, mängdv. !; Vamlingbo v. om kyrkan, mest gula blommor !

O. incarnata L. *f. obesa* Afz. — Vid Tingstädeträsk !
var. subextensa Neum. ¹⁾ — Rute vid Puttersjau !

var. borealis Neum. ¹⁾ — Visby vid Snäckgärdet (Le); Mästermyr (Le).

var. extensa Hn Fl. ed. 4. — Tänglingsmyr (K. J. Lönnroth och J. E. Zetterstedt) och Mästermyr (E. Winnberg) enl. Neuman, II.

O. incarnata L. \times *maculata* L. — Dalhem nära ån ¹⁾ 02 !; Dalhem i Holmmyr (Alb. Nilsson 81) [= *O. elatior* Fr. *var. linearis* Lönnr. ¹⁾]; Ganthem, äng vid kyrkan, enst. 09 !

O. angustifolia Lois. \times *maculata* L. — Visby, kärrmark nära Endre-vägen, spars. 10 !

O. cruenta O. F. Müll. — Martebomyr vid Landträsk ¹⁾ (Le); Tingstäde, öster om Träsket ¹⁾ !; Veskinde vid Skälsö och Salthamn ¹⁾ (Le); Snäckgärdet ¹⁾ (Le); Boge strandängar ¹⁾ !; Gothem, ofvanför Botvaldavic ¹⁾ !; Ardre, skogskärr norrut ¹⁾ !; Hørsne vid Dibjers ¹⁾ (Le); Klinte vid Mölner ¹⁾ (Le); Fröjel vid Nymans ¹⁾ (Le); Källunge myr (Ols. !); Norrlanda i Trullhalsar (F).

O. angustifolia Lois. — Följande former äro bestämda af L. M. Neuman:

**Friesii* Neum. — Fröjel vid Nymans (Harry Smith); Rute, nedanför Koparfve (Le och förf.); Stenkyrka (A. Kolmodin 72); Lärbro vid Glästäde (Le och förf.); Othem i kyrkmyr och i skogskärr v. om Klints !

var. acuminata Klinge. — Rute och Storungs (enl. Neuman, II, 1909).

**pyncantha* Neum. jämte *var. pusilla* Neum. — Bunge

¹⁾ Determ. L. M. Neuman.

vid Utbunge!; Fleringe vid Lunderhage!; Lärbro vid Glästäde (Le och förl.); Othem i kyrkmyr (Le) och i skogskärr v. om Klints!; Tingstäde, nedom Furubjers!; Veskinde vid Skälsö (Le); Visby i kärr nära Skrubbs!; Snäckgården (Le); Gerum, kärr i skogen norr om kyrkan!; Fröjel vid Nymans (Le); Mästermyr (Le). — Detta är den på Gotland vanliga formen och torde vara den, som i föreg. förteckningar står under namnet *O. Traunsteineri*.

**subcapitata* Neum. — Hörsne i Lina myr 88!

var. densiflora Neum. — Mästermyr (Le).

O. maculata L. *var. obscura* Neum. — Hörsne vid myren¹⁾ 1910!; Dalhem 02!

Gymnadenia odoratissima (L.) Rich. — Stenkyrka och Lummelunda, i kalkkärr v. om landsvägen (Le och förl.); Gerum, i kalkkärr norr om kyrkan!

Platanthera bifolia (L.) Richb. — Sandön (F).

Cæloglossum viride (L.) Hn. — Visby Kungsladugård, spars. (F); Burs, i prästgårdens äng (R. Matsson 96).

Goodyera repens (L.) R. Br. — Sandön!; vid Tingstäde träsk!; Tofta vid Blåhäll ännu 06, men sedan utgången (F); Vallstena vid Alfvana (Ols.!).

Cephalanthera rubra (L.) Rich. — Fårö vid Ene och Broa (Le); Tofta vid Blåhäll (D:r K. Bolin).

C. longifolia (Huds.; L.) Fritsch. — Helvi, äng vid kyrkan!; Tingstäde, mot File hed!; Veskinde vid Skäggs!; Mellan Västergarn och Klintehamn (F); Grötlingbo vid Norrkvie! och Viges (F); Fide vid Anderse!; Rone söderut (F).

Listera cordata (L.) R. Br. — Tofta vid Blåhäll; Fröjel ofvanför Gandarfvevik!

Corallorrhiza Neottia Scop. — Fårö vid Holmudden (Le); Hejnum på Durön (F).

Allium vineale L. *f. compactum* Thuill. — Vanligare än hf.

¹⁾ Determ. L. M. Neuman.

Gagea pratensis (Pers.) R. & S. *f. stenopetala* (Fr.)
Hn. — Visby vid Länna (F och Le); uppgiften att växten
skulle finnas i Burs, berodde däremot på ett missförstånd
å min sida.

G. arvensis (Pers.) Dum. — Finnes nu ej vid Visby.
Vid Stånga förekommer *f. bulbifera* Beck (Le) och ännu
mer *f. semiglabra* Beck.

[*Muscari botryoides* (L.) Mill. — Stenkyrka, väg vid
Gräne!; Västerhejde vid Bjers (F) och Stenstu!; Gnisvärd
(F); Vänge vid Gandarfve (F); Stånga flerst. vid vägar (Le
och förf.)]

Asparagus officinalis L. — Visby strand, enst.; Lju-
garns strand 89 (F); Levede, väggkant vid Burge!

Ornithogalum umbellatum L. — Slite!; Fröjel, nära
Klinte!; Alfva, sandfält vid kyrkan!

Polygonatum odoratum (Mill.) [*P. officinale* All.]. —
Hejnum på hällmark (F); Visby och Tofta strandafsatser
(F och förf.); Endre och Hejdeby, i klippspringor på häll-
mark!; Boge vid Hägvide (F).

Echinodorus ranunculoides (L.) Engelm. — Halla vid
Möllbos (F); Öja, kanal vid Stockviken; Sunde i Muskemyr!

Alisma Plantago L. *f. stenophyllum* A. & G. — Rute
i Fardume Storäng (Wö!).

Triglochin maritimum L. växer stundom långt från
kusten, t. ex. Mästerby vid Skogs (F); Martebo station (F).

Juncus glaucus (Ehrh.) Sibth. — Roma myr (Le).

J. fuscoater Schreb. × *lamprocarpus* Ehrh. — Snäck-
gärdet!; Buttle (O. R. Holmberg 99); Stora Vede (A. Gar-
dell!); Träkucla vid Davidshage!

J. supinus Moench. — Lärbro vid Vikers (Le och
förf.); Kräklingbo vid Gurpe (Le); Follingbo backe, i ett
grustag!

J. capitatus Weig. — Visby vid Djupkvior (F); Sanda
vid stationen 98! och senare vid kyrkan. Sporadisk.

Luzula pilosa (L.) Willd. *f. pallida* J. Dyr. — Väster-
hejde i Sandhedskogen (F).

Lemma gibba L. — Visby Kungsladugård (F och Le); Hörsne vid Simunde (F); Grötlingbo, brya s. om stationen!

Potamogeton coloratus Vahl. — Etelhem vid Vestringe (Le); Othem nedanför Klints!

P. pusillus L. Martebo station (F & förf.); Visby vid Hagbylund (F); Barlingbo tegelbruk!; Roma myr flerst.; Källunge vid Gandarfve (F); Vänge i kanalen (F); Rone vid Mattsarfve (F); Grötlingbo vid Kattlunds (F).

P. filiformis Pers. — Visby Kungsladugård i ett kalkkärr (F); Etelhem i bäcken från Vestringe (F).

P. filiformis Pers. \times *pectinatus* L. — Visbystranden norrut (Le och förf.).

Ruppia spiralis (L.) Dum. — Visby (Le); Ronehamn (F); Öja!

Zannichellia major Boenn. — Ronehamn (F); Öja vid Faludden (Le);

Z. polycarpa Nolte. — Visby norrut jämte föreg. (F).

Z. pedicellata (Wg) Fr. — Västergarn vid Pavikens utlopp (F).

Typha latifolia L. — Tingstäde (F); Martebo station!; Visby vid Visborgs slätt (F) och Kungsladugården! (Le), vid cementfabriken 02!; Källunge station (F); Dalhem vid Dune station (F); Barlingbo tegelbruk!; Dalhemsån!; Roma myr vid järnvägen m. fl. ställen!; Mästerby vid Skogs, inkommen i ett grustag 03, sedan blommande (F); Stånga (F).

T. angustifolia L. — Martebo station!; Visborgs slätt (F); Mästerby vid Skogs (F).

Sparganium simplex Huds. — Martebo vid stationen och i myren nära Tingstäde (F); Halla vid Möllbos (Le och förf.); Dalhemsån!; Levede nära myren!; Häfdhem vid Nickarfve!; Hablingbo flerst.!

Schoenus ferrugineus L. \times *nigricans* L. — Helvi vid Fardumeträsk!; Vallstena i myren (Øls.!); Tingstädeträsk, Träkumla myr och Mästermyr (F); Gothem i Hagmyr!

Scirpus maritimus L. Västergarns Kronholme, norra

sidan (Ahlivengren) och Klintehamn; Visby strand enst; ett år (F); Näs på udden!

S. rufus (Huds.) Schrad. *f. bifolius* (Wallr.) — Visby strand (F.).

S. caespitosus L. Ej återfunnen i Stenkyrka 02 och 08, sedan myren utdikats. Troligen försvunnen för alltid.

S. parvulus R. S. — Öja vid Sjöboud (Fries 1910). Så vidt i juli kunde ses, blott steril, både på stranden och på grundt vatten. Hittills förgäives eftersökt på andra ställen.

Eriophorum alpinum L. — Martebomyr i järnvägsdiket (F).

Carex rostrata Stokes. — Tingstäde vid ån (F) och vid träskets s. v. sida!; Visby Kungsladugård (F); Martebomyr (F).

C. acutiformis Ehrh. — Othem vid bäcken nedom Klints (A. Palmgren och förf.).

C. glauca Murr. *f. aggregata* Rchb. — Fröjel, på åkerren!

C. pseudocyperus L. — Fårö i små kärr n. v. om Holmudden 03! och senare år (Le).

C. capillaris L. — Näs, hittills syligaste lokalen.

C. lepidocarpa Tausch. — Täml. allm. på mellersta Gotl; i öfrigt h. o. d. ända ned till Vamlingbo vid Grumpevik och Gervalds!

C. Hornschuchiana Hoppe \times *lepidocarpa* Tausch. — Lärbro vid Glästäde och Veskinde vid Skälsö (A. Palmgren, Le och förf.); Visby norrut (Le), vid Länna och Kungsladugården!; Martebomyr, Träkumla myr, Mästermyr (flerstädes), Sanda nära kyrkan (F).

C. Hornschuchiana Hoppe \times *Oederi* (Ehrh.) Hoffm. — Fårö vid Ödehoburga!; Lärbro vid Glästäde!; Skälsö (A. Palmgren m. fl.); Tingstäde (F); Martebomyr (F); Bro vid kyrkan (F); Visby Kungsladugård (F); Västerhejde i Sandhedskogen (F); Hörsne i Lina myr!; Vallstena (Ols.); Kräklingbo, äng vid kyrkan samt på Torsburgen i en blekevät

(Le och förf.); Sanda, vid kyrkan (F); Gerum, kalkkärr norrut!; Fröjel nära Kusarfve (Le och förf.); Hablingbo!; Hemse och Fardhem, i Mästermyr på flera st. (F).

C. lepidocarpa × *Oederi*. — Rute vid Koparfve (Le och förf.); Visborgs slätt och Sandhedskogen (F); Vible!¹⁾

C. extensa Good. — Kräklingbo strand!; Fröjel!; Öja och Fide vid Burgsviken på flera ställen (F); Näs!; Vamlingbo vid Snäckviken (F) och Grumpevik!; Sundre vid Hoburgen, spars.!

C. pilulifera L. — Bro vid Tuer i Myrhagen!; Sanda vid Sandäskes och Gunilda!; Fide, äng vid Österby!

C. caryophylla Latour (*C. verna* Chaix) *f. longibracteata* Beck. — Endre vid Stenstu!

C. digitata L. × *ornithopoda* Willd. — Helvi, äng vid kyrkan (A. Palmgren och förf.).

C. polygama Schkuhr. (*C. Buxbaumii* Wg). — Källunge i Aumunds äng (Ols. !); Endre vid Hulta!; Ekeby!; Vall vid Kvie (F); Eksta vid Kvie!; Rone nära Jakobs (F).

C. gracilis Curt. (*C. acuta* Auctt.). — Hamra i kärret ofvanför Vänzburgviken på sand öfverlagrad af torf!; Burgsvik i ett dike nedanför Botvide, sandig jord!

C. stellulata Good. — Träkumla vid myren (F); Halla, s. v. om Sojvide i Sjonhem!

C. leporina L. Visby i skolbetningen (F); Halla, bland föreg.!; Rone sandområde flerst. (F); Öja vid Sandkvie och i stenbrott nära kyrkan!

C. diandra Schrank (*C. teretiuscula* Good). — Martebo vid järnvägen (F); Roma myr nedom klostret! — Wahlberg säger i sin Gotl. Flora 1806, att *C. teretiuscula* förekommer i Roma mellan klostret och myren. Han synes ej hafva tillvaratagit exemplar, ty i Flora Suecica (1824) nämner han i stället *C. paniculata* (som på den tiden förväxlades med *C. paradoxa*, och hvaraf *C. teretiuscula* upptogs

¹⁾ Vid bestämningen af hybriderna mellan *lepidocarpa*, *Hornschuchiana* och *Oederi* har jag följt Fil. Mag. A. Palmgren, som granskat exemplar från många lokaler.

som varietet). Då den nya växplatsen är belägen högst ett par hundra meter längre ned än Wahlenbergs, där växten genom upprensning kan ha försvunnit, är det nästan säkert, att Wg verkligen sett *C. teretiusscula* (och ej *C. paradoxo*) på Gotl.

C. disticha Huds. *f. luxurians* Beck. — Lummelunda!

Triticum junceum L. — Sandön (F); Tofta vid Gnisvärd (Le); Fröjelstranden söderut!; Eksta vid Djupvik!

T. repens L. *var. aristatum* Döll, *v. glaucum* Döll och *var. caesium* Döll vid Visby (F); *var. hirsutum* Marss. Visby (F), Boge!

T. junceum × *repens* γ *subrepens* Neum. *f. acuta* DC. Tofta vid Gnisvärd (F), Ljugarn (F, determ. Neum.); *f. affine* Deth. Lummelunds bruk, Visby strand, Gnisvärd (F). — Hybriden förekommer äfven i Veskinde vid Brissund (närmast *v. medium* Neum.) och på Fröjels sandstrand!

Elymus arenarius L. — Storungs barlastplats (Le och förf.); Katthammarsviks barlastplats!; Tofta vid Gnisvärd (F); Sanda fiskläge s. om Västergarn (F); Ronehamn (F); Vamlingbo vid Snäckviken (F); Sundre på vittrad sandsten vid Hoburgen!

Hordeum murinum L. — Klintehamn på barlast!; Burgsvik (F).

Lolium temulentum L. — Roma station 99!

L. remotum Schrank. — Grötlingbo vid Norrkvie (F).

Brachypodium pinnatum (L.) PB. *f. rupestre* (Host) Rchb. — Boge anhaltstation!; Vallstena vid vägen till Bara (Ols.!).

Dactylis glomerata L. *f. abbreviata* Drej. — Västerhejde!; Faludden! m. fl. st.

Festuca gigantea (L.) Vill. — Lärbro vid Kumla!; Hörsne vid Simunde (F); Vallstena nära Gudings (Ols.!). Västerhejde vid Stenstu (F); Grötlingbo (F) vid Kattlunds!

F. arundinacea Schreb. *var. parviflora* Hn. — Visby strand (F).

F. arundinacea Schreb. × *elatior* L. — Gothem vid Kläppeviken 10!

F. sabulosa (Ands.) Lindb. fil. — Så torde den vanliga flygsandsformen numera böra betecknas i st. f. *F. glauca* Lam. — Vid mitt besök på Sandö 1903 fann jag, att den s. k. *F. glauca icke* var blågrön till färgen samt att strået oöfvanför öfversta bladet var tätt småhårigt; men då växten efter torkning antog samma gråaktiga färgnyans som öfriga gotländska exemplar, trodde jag mig ha funnit en med *F. ovina* f. *puberula* Hack. analog form af *F. glauca*. Exemplar från andra gotländska lokaler hafva likaledes småhårigt strå men i ganska växlande grad.

Bromus erectus Huds. — Visby vid Visborgs slätt; Västerhejde vid Nygårds; Akebäck vid Suderbys; Gant hem vid Gardese; Klintehamn; Hamra kyrkogård (allt enl. F); Roma vid sockerbruket!

B. ramosus Huds. — Eksta norr om Djupvik!; Grötlingbo vid Kattlunds och Viges!; Fide vid Bredkvie!

B. Benekeni (Lge) Syme. — Eksta norr om Djupvik!

B. sterilis L. — Visby vid Kolens kvarn, nedliggande form (F); St. Karlsö (K. P. Hägerström).

B. tectorum L. — Slite på Lotsbacken!; Källunge station (F); Buttle station; Klintehamn (F); Hemse station (F).

var. glabrescens Ands. — Visby vid kalkugnen (Wö 63!) och vid Talludden (J. Hamner!).

B. inermis Leys. — Visby vid östra grafvarna iakttagen sedan 01!; Kungsladugården 03—10 och Länna 10 (F); Ronehamn 08 (F); Gammalgarn (G. Aurén 08!).

B. mollis L. *var. glabratus* Lindgr. — Vid Visby (F).

B. secalinus L. *var. lasiophyllus* Beck. — Roma station 10!

Poa irrigata Lindm., I. 1905. — Torsburgen och L. Karlsö (enl. Lindm. I. c.); Västerhejde vid Vible (F); Slite!; Klintehamn och Ronehamn (F); Gothem, Kärräng vid Mag-nuse!; Anga strand (F); Vamlingbo vid Snäckviken (F).

P. palustris L. — Martebo station; Visby vid Länna;

Dalhem vid Gandarfve och Dune; Hörsne vid Simunde; Eollingbo vid kyrkan; Källunge vid Börlunds m. fl. st.; Sanda vid Norrgårda; Burs; Hemse vid Oxarfve; Grötlingbo vid Kattlunds (allt enl. (F).

Glyceria plicata Fr. — Vible vid bäcken (F och förf.).

G. fluitans L. f. *triticea* Fr. — Fårö på Sudersand!

[*G. aquatica* (L.) Wahlb. — Visby i ett dike vid Visbors slätt, men utgången 1906 (F); Roma myr (Le 08)].

Atropis suecica Holmb., I, 1908. — Rute på Skenholmen; Boge vid Tjelders; Gothem; Norrlanda vid Hammars; Västergarns holme; Klinte; Ljugarn (allt enl. Holmb. I. c.). Mellan Gothem och Norrlanda (Wö 52!); Anga strand (F); Fröjel vid Nymans (Le); När vid Pilgårdsviken (Le); Klintehamn på varfvet (Le); Västergarn på några ställen (Le och förf.).

A. maritima (Huds.) Griseb. — Gothem på Kläpparne! (insamlad af Wö redan 52 och 53!); Norrlanda (Lönnroth 53); Furillen (Le); Vägomevik (förf. och Le); Grötlingbo vid Gansviken (F); Ronehamn (F); Öja vid Stockviken och Burgsviken (F); Sindre sydstrand!; Vamlingbo vid Snäckviken (F); Näs på Sigleifs strand!; Fide strand (F); Hablingbo vid Petesviken!; Klintehamn (F m. fl.). — Den vanligaste formen är *var. arenaria* (Fr.), men Burgsviks-exemplaren, som växa på mindre urlakad jord, ha gröfre växt och mer förgrenad vippa i likhet med hufvudformen från Sveriges västkust; likaså expl. från Snäckviken.

Att denna art ej upptogs i min förra förteckning berodde på att C. J. Lindeberg, som bestämde *Atropis*-formerna åt mig, ej godkände den gotländska *A. maritima*.

A. distans (L.) Griseb. \times *maritima* (Huds.) Griseb. — Burgsviks hamn! Skild från *A. distans* genom längre anterer och genom sterila bladskott; från *A. maritima* genom kortare och betydligt trubbigare blomhjäll samt därigenom att blomningstiden är mycket längre, i det en del skott på sensommaren utvecklas till blombärande strån. Antererna öppna sig ej och pollen är odugligt; frösättning uteblir

eller är åtminstone ytterst dålig. -- Huruvida detta är samma form, som af F. R. Aulin insamlats vid Burgsvik 1870 och af C. J. Lindeberg, I, 1898, benämnts *Glyceria baltica*, är mig obekant.

Sclerochloa rigida Link. — Helvi vid Lörje 10!

Trisetum flavescens (L.) PB. — Lummelunda vid Björkome!; Tingstäde (F); Hästnäs vid parken!; Dalhem; Barlingbo (A. Gardell)!; Akeback, Roma. Klinte, Vänge, med gräsfrö (F).

Arrhenaterum elatius (L.) M. K. f. *pauciflora* Bæn. — Levede vid landsvägen!

Koeleria glauca (Schkuhr.) DC. — 1907. K. Joh., IX. — Sandön

K. pyramidata (Lam.) Dom. Västerhejde vid Nygårds 09, med gräsfrö (Fries).

Aira caespitosa L. v. *aurea* W. & G. — Rute (Le); Martebo, Tingstäde, Veskinde, Anga strand, Rone vid Mattsarive, Hemse vid Mästermyr (F); Roma! m. fl. st. — Förut upptagen under namnet *f. pallida*.

A. caryophyllea L. — Öja vid Sibbenarive (F).

Holcus mollis L. — Rone, på sand nära Mattsarive (F); Sproge, sandig åkerren vid Urgude!; Grötlingbo anhaltstation samt i ängar vid Viges (F) och Norrkvie!

Melica uniflora Retz. — Lokrume vid L:a Hammars!; Slite (Hägerström); Klinte vid Klintebys!; Fröjel n. om kyrkan!; Vamlingbo vid Gervalds!

Arundo Phragmites L. f. *stolonifera* G. F. Mey. — Roma vid Högbro (F); Öja vid Stockviken (F). — På sistnämnda ställe såg jag en utlöpare af 3 m. längd, som utan att ha fått rotfäste gick fram öfver en sandig väg.

Calamagrostis neglecta (Ehrh.) PB. — Återfunnen i Roma myr nedom Kungsgården! — Karlsö-exemplaren höra däremot till *C. varia* PB. enl. meddelande af R. Serander 1902.

C. epigejos (L.) Roth. f. *Hübneriana* (Rchb.) Beck. — Lärbro vid Vikers!; *f. convoluta* Beck. — Sandön!

Ammophila arenaria (L.) Link. — Klintehamn på barlast!
Ammophila arenaria × *Calamagrostis epigejos* — Klintehamn på gamla barlasthögar!

Agrostis spica venti L. f. *pygmaea* Fr. — Lärbro vid Källstäde!; Endre hållmark!

A. canina L. var. *montana* Hn. — Lärbro vid Källstäde!; Hejnum vid Bjers!; Endre!; Kräklingbo vid Hilstilles!; Vamlingbo alfvar!, m. fl. st. å hållmark!

var. *mutica* Gand. — Hejde vid Gervalds enl. Murbeck, I, 98.

Milium effusum L. — Gothem, granskog vid Botvaldavic!; Grötlingbo, äng vid Norrkvie!

Alopecurus ventricosus Pers. — Kyllej!; Ljugarn söderut (F); Ronehamn!; Näsudden!; Faludden!

A. geniculatus L. × *ventricosus* Pers. — Funnen af Fries på Anga strand 1910, sedan af mig i Gothem vid Botvaldavic.

A. pratensis L. × *ventricosus* Pers. — En skolyngling från Visby visade mig förliden maj månad friska exemplar, som han funnit söder om staden. Jag kunde ej finna växtplatsen.

Phleum arenarium L. — Grötlingbo, Vamlingbo och Sundre (i norr)!

Setaria viridis (L.) PB. — Stånga station (F),

Picea Abies (L.) Karst. var. *virgata* (Jacq.). — I en granplantering vid Burs prästgård (enl. H. Hesselman; Skogsvårdsför. tidskr. 1908 p. 607);

Polypodium vulgare L. — På grafhög vid Snoder i Sproge sn!; likaså i Tingstäde mot Othem!

Dryopteris Linneana C. Christens. — Fårö vid Holmudden (Le) och Vinor!; Vallstena (Ols.); Halla i skogen s. v. om Sojvide i Sjonhem.; Stånga Slott!; Mästerby vid Skogs (F); Rone vid Gullgårda (F).

D. spinulosa (Müll.) O. Kuntze var. *dilatata* (Hoffm.) — Fårö, glandelrik men för öfrigt svagt utpräglad (Le);

Gothem vid Sundet, ej glandulös men i andra afseenden bättre utpräglad!

Cystopteris fragilis (L) Bernh. — Kullej och Stånga!; Rone i strandskogen!; Öja och Vamlingbo (F).

Botrychium Matricariæ (Schrank) Spreng. — Fårö på Sudersand 03 (Alb. Nilsson och förf.)

Equisetum pratense Ehrh. — Veskinde vid kyrkan (F); Bro!; i barrskogar mellan Halla och Sjonhem!; Åkebäck!; Sanda s. om. Sandäskes!; Bjerges station (F); Stenkumla vid Östergårda (F).

E. silvaticum L. — Tofta ofvan Gnisvärd (F); Västergarn s. om Paviken (förf. och Le).

E. hiemale L. — Flerst. t. ex. St. Hästnäs!; Halla i skog nära Möllbos!; Tofta, Träkumla, Norrlanda, Vänge vid Nygårds. Sanda, Hemse (F); Levede!

f. polystachyon Milde. — Mästerby (F).

E. variegatum Schleich. var. *elatum* Luerss. *f. compositum* n. f. Caulis crassus (c:a 3 mm.) et elatus (usque 650 mm.) ± ramosus. — Spridda axbärande, upprätta grenar af växlande längd utgå från stammens öfre del; dessa grenar kunna i sin ordning utsända axbärande grenar. Undantagsvis förekomma så ända till 4 generationer fertila axlar. — Anträffad på sandig väggkant vid gränsen mellan Vamlingbo och Sundre!

Lycopodium Selago L. — Fårö, Sudersand (förf. m. fl.);

L. annotinum L. — Sandön (F); Ekeby vid Vidunge (Le); Halla vid Möllbos (Le); Sjonhem s. v. om Sojvide!

L. clavatum L. — Fårö vid Vinor och Sudersand!; Ulla Hau (Le); Ekeby vid Vidunge (Le).

Litteraturförteckning.

Birger, Selim, I, Snäckgärdet och dess flora. (Tidn. Kamraten 1897).

Id., II, Om förekomsten i Sverige af *Elodea canadensis* L. C. Rich. och *Matricaria discoidea* DC. (Ark. f. Bot. Bd. 9, 1910).
Botaniska Notiser.

- Dahlstedt, H., I, Om skandinaviska *Taraxacum*former. (Bot. Not. 1905).
- Id., II, *Taraxacum palustre* (Ehrh.) und verwandte Arten in Skandinavien. (Ark. f. Bot. 7, 1907).
- Id., III, Nya skandinaviska *Taraxacum*-arter. (Bot. Not. 1909).
- Id., IV, Östsvenska *Taraxaca*. (Ark. f. Bot. 9, 1910).
- Hedlund, T., I, Monographie der Gattung *Sorbus*. (Vet.-Ak. Handl. 35 N:o 1. 1901).
- Hesselman, H., I, *Orobanche alba* Steph. **rubra* Hook. och dess förekomst på Gotland. (Sv. Bot. Tidskr. 1, 1907).
- Id., II, Om flygsandsfälten å Fårö och skyddsskogslagen af den 24 juli 1903. (Skogsvårdsför. Tidskr. 6, 1908).
- Id., III, Vegetationen och skogsväxten på Gotlands hällmarker. (Skogsvårdsför. Tidskr. 6, 1908. Fackupplagan).
- Holmberg, Otto R., I, Studier öfver släktet *Atropis*. (Bot. Not. 1908).
- Hägg, Richard, I, Ännu en lokal för *Potentilla fruticosa* på Gotland. (Sv. Bot. Tidskr. 2, 1908).
- Johansson, K., I, Studier öfver Gotlands hapaxantiska växter. (Bih. t. Vet.-Ak. Handl. 25, 1899).
- Id., II, Några bidrag till kännedomen om Hieraciumfloran i södra Sverige. (Bot. Not. 1905).
- Id., III, Beiträge zur Kenntnis des Formenkreises der *Potentilla verna* (L.) Lehm. et auct. plur. . . . (Ark. f. Bot. 4, 1905).
- Id., IV, Till Gotska Sandöns floristik. (Sv. Bot. Tidskr. 1, 1907).
- Id., V, Ytterligare om *Potentilla fruticosa* på Gotland. (Sv. Bot. Tidskr. 2, 1908).
- Id., VI, Om fylloidi hos *Anemone silvestris*. (Ibid. 1908).
- Id., VII, En steril form af *Cardamine Matthioli* Mor. (Bot. Not. 1909).
- Id., VIII, Iakttagelser öfver hybridiserande *Centaurea*arter. (Bot. Not. 1910).
- Lindeberg, C. J., I, Studier öfver skandinaviska fanerogamer. (Bot. Not. 1898).
- Lindman, C. A. M., I, *Poa irrigata*, en ny nordisk art af pratensis-typen. (Bot. Not. 1905).
- Id., II, En *Thuja* på Stora Karlsön. (Ibid. 1906).
- Id., III, *Inula vrabeliana* A. Kerner auf Gotland. (Ibid. 1910).
- Murbeck, Sv., I, De nordeuropeiska formerna af släktet *Agrostis*. (Bot. Not. 1898).
- Neuman, L. M. och Ahlfvengren, Fr., Sveriges flora. Lund 1901.
- Neuman, L. M., II, Anteckningar rörande nordiska Orkisformer. (Bot. Not. 1909).
- Norén, C. O., I, *Orobanche alba* Stephan **rubra* Hooker funnen på Gotska Sandön. (Bot. Not. 1903).
- Schulz, O. E., Monographie der Gattung *Cardamine*. (Englers Bot. Jahrb. 32, 1903).
- Svensk Botanisk Tidskrift. Bd. I—III.
- Sylvan, Ebba, I, Gotska Sandön. (Skogsvårdsför. Tidskr. 1907).
- Sylvan, Sam., Skyddsskogar å Gotland. (Ibid. 1906).
- Wennersten, O. W., Teratologiska iakttagelser å gotländska exemplar af *Juglans regia* L. (Bih. t. Vet. Ak. Handl. 28, 1902).

- Westergren, Tycho, I, Om individbildningen hos sl. *Mentha* samt om hybriden *M. aquatica* L. \times *arvensis* L., dess utbredning i Sverige och systematiska begränsning. (Vet. Ak. Öfvers. Bd. 55, 1, 1897).
- Id., II, *Potentilla fruticosa* på Gotland. (Sv. Bot. Tidskr. 3, 1908).
- Id., III, Om *Helianthemum Fumanas* blomning. (Ibid. 3, 1909).
- Westerlund, C. G., I, Studier öfver de svenska formerna af *Alchemilla vulgaris* L. I läroverksprogram. Norrköping 1907.
- Witte, Hernfrid, I, De svenska alfarväxterna. (Ark. f. Bot. 5, 1906).
- Id., II, Till de svenska alfarväxternas ekologi. Upps. 1906.
- Id., III, Några bidrag till kännedomen om Sveriges ruderatflora. (Bot. Not. 1904).
- Id., IV, *Alyssum calycinum* L., en i Sverige genom utländskt vallväxtfrö spridd art. (Sv. Bot. Tidskr. 4, 1910).

Alchemilla obtusa Bus. funnen i Sverige.

Af CARL GUSTAF WESTERLUND.

Den 5 September innevarande år erhöll jag från Apotekare M. Engstedt i Stockholm en större *Alchemilla*-samling till bestämning. I denna funnos talrika exemplar af en form, tagen den 4 Juni 1910 vid St. Nyckelvikens i Stockholmstrakten och af Herr Engstedt själf bestämd till *A. obtusa* Bus.? Vid närmare undersökning visade den sig icke kunna vara hvarken *A. Wichurae*, *oxyodonta* eller *Murbeckiana*, utan öfverensstämde till alla delar med autentiska ex. af *A. obtusa*, utom att stjälkarna voro mer bågformigt uppstigande och blomställningen något större och rikblommigare. Då exemplaren, såsom tagna redan den 4 Juni, voro något utvecklade, anhöll jag, då jag den 9 September återsände samlingen, att om möjligt åtminstone till nästa år få se fullt utvecklade exemplar för att med säkerhet öfvertyga mig om bestämmningens riktighet. Herr E. hade då den älskvärdheten att redan den 11:te i samma månad begiiva sig till ort och ställe samt sända mig 2 levande individ. Dessa visade sig om möjligt i ännu högre grad öfvenstämma med *A. obtusa*, hvarför jag härmed kan konstatera denna art såsom funnen i Sverige.

Norrköping den 15 Sept. 1910.

Bot. Not. 1910.

Malte, M. O., Embryologiska och cytologiska undersökningar öfver *Mercurialis annua* L. Akad. afhandl. Lund 1910. 96 s., 3 dubbeltafl.

Förf. har under flera år försökt att på experimentell och cytologisk väg komma till klarhet i frågan, huruvida hos *Mercurialis annua* förekommer embryobildning utan befruktning. Han framlägger här sina undersökningar, oaktadt han kommit till samma resultat som Strasburger (Zeitschr. f. Bot. 1909), nämligen att befruktning alltid äger rum. Visserligen kan det tyckas ibland som om å rena honexemplar utvecklades ordentliga frön, men förf. fann att, när ett honstånd länge fått stå isoleradt, så utvecklades bland honblommorna å detsamma hanblommor, hvilka voro svåra att upptäcka.

För de olika delarnes uppkomst och utveckling i fröet redogöres, och cellkärnans byggnad behandlas synnerligen utförligt.

Förf. bekräftar här sin i Bot. Not. 1908 meddelade uppgift, att det reducerade kromosomantalet är 6 och det somatiska således 12. Strasburger angifver l. c. antalet vara 7, resp. 14.

Även inom denna art finnes det många specialracer. Redan Marchant iakttog 1711 två former, som lära vara de äldsta kända »mutationerna».

Simmons, H. G., Floran och vegetationen i Kiruna. 403 s., 22 t., 1 karta. 1910. — Vetenskapliga och praktiska undersökningar i Lappland, anordnade af Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag.

Det är knappast mer än de sista tio åren, under hvilka nya växter kunnat i nämnvärd mån blifva införda i Kiruna. Därför kan det vara lämpligt att ett sådant arbete nu publiceras, sedan området blifvit noggrannt undersökt, så att man framdeles kan se, hvilken rol kulturens inflytande spelar på vegetationen där. Därför har förf. nu framlagt mycket noggranna växtförteckningar å en massa mindre områden, hvilka lätt kunna identifieras medelst kartan. För

de olika växtsamhällena och deras förändringar redogöres och floristiskt statistiska uppgifter meddelas. Förf. har äfven använt Raunkiaers biologiskt geografiska system. Det visade sig att therofytprocenten nu går upp öfver det normala. Men då hemikryptofyterna äro talrikast i det naturliga områdets normalspektrum, så bli de införda växterna af denna sort nog af största betydelse för vegetationens framtida bestånd.

Systematiska anmärkningar göras vid åtskilliga arter hvaraf vi här endast notera följande. *Carex levirostris* och *rostrata* samt hybrid af dessa från Finland. *Cerastium vulgare* subsp. *alpestre* (Lindbl.) Hartm. uppföres som art under det äldsta artnamnet *C. longirostre* Wichura. *Erysimum cheiranthoides* med var. *alpinum* (Smith, non L.). *Trientalis europæa* f. *rosea* är sannolikt en biologisk form, hos hvilken en lägre temperatur framkallat en starkare anthocyanbildning, hvarför dess förekomst blir beroende af den under blomningstiden rådande temperaturen.

»*Urtica dioica* var. *Sondenii* Simm. Rhizoma repens, longe stoloniferum. Caulis gracilis, simplex vel ramulos brevissimos, parvifolios, in axillis gerens altitudinem metri attingens, stimulis paucis, sparsis, crassis, ad nodos densioribus, tenuioribus, munitus. Stipulæ centimetrum fere longæ, lineares. Folia læteviridia, inferiora rotundata, palmatinervia, grosse paucidentata; media ovata, superiora angustata; omnia fere omnino glabra, ad nervos principales solum tenuissime pilosa, stimulis perpaucis munita. Stimuli haud urentes.»

»*Viscaria alpina* f. *apetala*: caule foliis sepalisque pallescentibus, floribus petalis destitutis.»

Botaniska kongressen i Bryssel. Vid den tredje internationella kongressen i Bryssel d. 14—22 maj i år beslöts angående nomenklaturen hufvudsakligen följande.

Utgångspunkten 1753, Linnés Sp. Pl. antogs äfven för *Mycetozoa*, *Characeæ*, *Sphagnaceæ*, *Hepaticæ* och *Lichenes* samt *Algæ* med nedan nämnda undantag.

Gomont, Nostochaceæ homocysteæ, 1892—1893; Bornet et Flahault, Nostochaceæ heterocysteæ 1886; Ralfs, British Desmidiaceæ, 1848; Hirn, Monographie und Iconographie der Oedogoniaceen, 1900. Dessutom godkändes den skandinaviska listan å nomina conservanda för en del alger (publicerad i Botanisk Tidsskrift Bd 29 s. 320—325).

Bestämmandet af utgångspunkten för *Diatomaceæ*, *Flagellate*, *Bacteria* och *Schizophyceæ* med undantag af Nostochaceæ uppsköts till nästa kongress (i London 1915).

För *Fungi* accepterades Systema mycologicum af E. Fries, 1821—1832, med undantag af *Uredinales*, *Ustilaginales* och *Gasteromycetes*, hvilka skulle dateras från Persoons Synopsis, 1801.

Löfmossorna skola begynna med Hedwigs Species muscorum, 1801.

Dessutom skulle kommitterade till nästa kongress framlägga en lista å namn på cellkryptogamer, som ytterligare borde upptagas bland nomina conservanda.

Svampar med olika utvecklingsstadier skola hafva endast ett släkt- och ett artnamn, gifvet åt det mest utvecklade stadiet, när det är känt. Detta stadium är det, som bär asci hos Ascomycetes, teleosporer hos Uredinales, basidier hos Basidiomycetes och sporer hos Ustilaginales.

Då Christensens Index Filicum redan fått stor användning, gick kongressen icke in på att godkänna några nomina conservanda bland *Pteridophyta* mer än släktnamnet *Selaginella*. Däremot godkändes en del sådana fanerogamsläkten, föreslagna af Janchen, medan några af dem ej medtogos, men Welwitschia tillades.

Kommitterade skola uppgöra en förteckning å homonymer bland de fossila och de recenta växternas släktnamn, och det bestämdes, efter hvilka grunder namnen bland dessa skulle godkännas. En kort latinsk diagnos fordras hädanefter för nya namn å fossila växter.

Beträffande växtgeografien antogos endast en del

rekommendationer. Det bör vara tal om terminologi ej om nomenklatur, och prioritet för termer bör ej åberopas. Termerna böra definieras. En särskild kommission bör utgifva ett polyglottlexicon öfver den växtgeografiska terminologien.

Besluten om nomenklaturen vid de båda kongresserna, i Wien och i Bryssel komma att blifva publicerade tillsammans i en bok.

Anslag i Norge. Åt prof. Wille 200 kr. för insamling i östliga Norge; åt amanuens B. Lynge 200 kr. till likenologiska undersökningar i Österdalen; åt real. kand. Hanna Resvold-Holmsen 300 kr. för växtekologiska undersökningar i Tromsö amt; åt sekretär J. Egeland 100 kr. till undersökningar öfver de större svamparnas utbredning i sydliga Norge; åt läraren Th. H. Lund 150 kr. för floristiska undersökningar i västra Nedenes amt; åt realkand. O. B. Viig 150 kr. till studium af algfloran på söndmörska öarna samt till försök att framställa näringsmedel af de större röda algerna; åt konservator O. Dahl 300 kr. till botaniska undersökningar i Nordlanden; åt skolbestyrer A. Notö 100 kr. till undersökningar i södra delen af Tromsö amt. Öfverläraren E. Jörgensen har erhållit 900 kr. för studiet af Peridineer vid zoologiska stationen på Tortugasöarna i Floridasundet, Realkand. O. Hagem har erhållit 1900 kr. för att studera botanik i Tyskland. Öfverläraren E. Jörgensen har erhållit 400 kr. af Nansenfonden som bidrag till ett arbete öfver Ceratiernas utbredning i världshafven.

Uphof, J. C. Th., Die Pflanzengattungen, geographische Verbreitung, Anzahl und Verwandtschaft aller bekannten Arten und Gattungen im Pflanzenreich. Bearbeitet für Botaniker, Gärtner und Pflanzenfreunde 260 s. 8:o. Leipzig 1910. — 5 Mark.

Något arbete, som innehåller i största korthet utbredningen af släktena och icke är allt för stort, finnes knappast, hvarför detta kan vara behöfligt. Det ser icke ut att

förf. i allo rättat sig efter de af Wienerkongressen antagna bestämmelserna, och han har icke följt Christensens Index Filicum.

Schiffner, V., Eine neue europäische Art der Gattung *Anastrophyllum*. — *Hedwigia* Bd. 49, 1910, s. 396—399, t. 11.

Denna nya art, som skall utlemnas i *Hepat. eur. exs.*, är funnen å Endestadnipen i Eikefjord på 350—450 m. höjd i västliga Norge. Den står närmast *A. Donianum*, men har en rödbrun, icke en svartaktigt brun färg. Blad med 2 långsgående fåror på ryggen, sköra, bredt hjärtlika med bred spets, till 1 mm. långa och lika breda.

Vetenskapsakademien den 12 okt. Till införande i Handlingarne antogs en afhandling af C. Skottsberg, Uebersicht über die wichtigsten Pflanzenformationen Südamerikas.

***Iris spuria* L. var. *danica*.** J. Bernátsky och E. Janchen hafva i septemberhäftet af Österr. Bot. Zeitschrift visat att *Iris subbarbata* Joo tillhör *I. spuria* L. Denna är en östlig art, som förekommer i Ungern, Österrike och är sällsynt i Tyskland, och bör icke förväxlas med den närstående *I. spathulata* Lam., som finnes i södra Frankrike.

Den i Danmark (Saltholmen) uppträdande formen anse de afvika något från den äkta *I. spuria* genom att vara något yppigare och genom att det öfversta bladet godt räcker upp till blomställningen, hvilket är sällsynt hos den östliga formen. De gifva den därför namnet *v. danica*.

***Carex echinata*.** I Bot. Not. 1908 visades p. 313 och 315 att Kükenthal upprätthöll sin åsikt att *Carex echinata* Murr. 1770 är identisk med *C. Pairaei* F. Schultz 1868. Han hade förut också framhållit att i Linnés herbarium i London ligga exx. af sistnämnda art vid Murrays etikett med namnet *echinata*.

Men nu framhåller B. Kovács i Magyar Bot. Lapok 1910 p. 126—131 att en förväxling af etikett och exemplar i

Linnés herbarium i detta fall måste ha ägt rum. Murray grundade 1770 sitt namn på Hallers beskrifning 1768 och på Öders figur i Fl. Danica t. 284. Äfven Goodenough citerade 1794 samma arbeten för sin *C. stellulata*. I ett dylikt fall måste figur och beskrifning ha företräde framför ett exemplar som bevismaterial.

Döda. 1910. Den 6 sept. ingenjör G. Crugnola i Teramo, Italien. — Den 9 sept. dr. Ernest Durand i Paris, 37 år. — Kapten O. v. Seemen i Berlin. — Den 30 juli drunknade i Vimbasketsjön, British Columbia, prof. Ch. H. Shaw i Filadelfia. — Den 3 okt. afled i Sant Raphaël, Var, Frankrike, prof. direktor M. Treub i Buitenzorg på Java, 58 år.

Ny litteratur.

Almquist, S. & N. G. W. Lagerstedt. 1910. Lärobok i naturkunnighet. Del. 1: afd. 1. Läran om växterna (Botanik). 9 uppl. Bearbetad av *G. O. An Malme*. 122 s., 19 pl.

Holmboe, J. 1910. Linnés botaniske »Praelectiones privatisimæ» paa Hammarby 1770. Utgit efter Martin Vahl's referat. 69 s. — Bergens Museums Aarbog. 1910 n:r 1

Pihl, A. & J. Eriksson. 1910. Svenska fruktsorter i färglagda afbildningar. Utg. af Svenska Trädgårdsföreningen under redaktion af — — —. Häft. 14, 6 pl.

Witte, H. 1910. Om Falbygdens vegetation. — Falköping förr och nu s. 99—117.

Annonspris: 5 öre pr. millimeterhöjd.

Innehåll:

Johansson, K., Nyare bidrag til kannedomen om Gotlands kärllväxtflora. S. 209.

Westerlund, C. G., *Alchemilla obtusa* Bus. funnen i Sverige. S. 258.

Smärre notiser. S. 259—264.

Lund, Berlingska Boktryckeriet, 1/11 1910.